

O distributivní spravedlnosti

Angelo Maria Petroni

◆ bytový seminář, česky | anglicky, vznik: 22. 6. 1987

◆ private seminar, Czech | English, origin: 22. 6. 1987

O distributivní spravedlnosti [1987]

[strojový, neredigovaný přepis – model Gemini 3 (flash/pro) – únor 2026]

--- (1987-06-22 Angelo Maria Petroni – O distributivní spravedlnosti (1) [LVH180VA]_Kaz a_cleaned.flac) ---

Jiný hlas: Many thanks, I am really willing to... Excuse me for a moment. Before starting, I will be really willing to thank you for this invitation.

Jiný hlas: Než začnu, rád bych poděkoval za toto pozvání.

Jiný hlas: It is really great pleasure for me to be amongst you and I hope to come again.

Jiný hlas: Je to pro mě potěšení, že můžu být mezi vámi a doufám, že ještě také přijdu.

Jiný hlas: I was told by Mrs. Barbo Day that the general topics of this year was ethics of your seminar.

Jiný hlas: Bylo mi řečeno paní Barbo Day, že hlavním tématem tohoto roku vašeho semináře byla etika.

Jiný hlas: And given that one of the main topics discussed in contemporary ethical theory, in *anglo-saxon political philosophy*, is the topics of *distributive justice*.

Jiný hlas: A jedním z takových nejhlavnějších témat, které je diskutováno v současné etice, v anglosaské politické filosofii, je téma *distributivní spravedlnosti*.

Jiný hlas: Then I decided to give you a simple talk about this topic.

Jiný hlas: Tak jsem se rozhodl, že vám dám o tomto tématu přednášku.

Jiný hlas: The topic of *distributive justice* has become extremely popular in America and in England and in all *anglo-saxon* countries, starting from the work of John Rawls, whose major book was published in 1971 and is called *A Theory of Justice*.

Jiný hlas: Toto téma *distributivní spravedlnosti* se stalo velmi populární v anglosaské oblasti, v Americe a ve Velké Británii, a to díky dílu Johna Rawlse z roku 1971, která se jmenuje *Teorie spravedlnosti*.

Jiný hlas: And this book has been extremely influential, and starting from it, a lot of other books and criticism were developed about John Rawls' political and ethical theory. And the most of this criticism and of these books were exactly centered on the concept of *distributive justice*.

Jiný hlas: Tato kniha byla velmi vlivná, vyvolala spoustu kritik a zejména tyto kritiky se soustřeďovaly na koncept pojetí právě té *distributivní spravedlnosti*.

Jiný hlas: Let me go first to the meaning of *distributive justice*.

Jiný hlas: Nejdříve tedy význam, smysl té *distributivní spravedlnosti*.

Jiný hlas: Traditionally, justice is divided in two categories: *retributive justice* or *commutative justice* and *distributive justice*.

Jiný hlas: Tradičně se dělí spravedlnost na *retributivní* a *distributivní*, nebo také *komutativní*.

Jiný hlas: *Retributive* and *distributive*. *Commutative justice* is the same as *retributive justice*.

Jiný hlas: *Retributivní* a *distributivní*. *Komutativní spravedlnost* je totéž co *retributivní spravedlnost*.

Jiný hlas: This division is already existing in Aristotle, of course. And I don't want to speak about the history of *philosophy*, so I shall not go to the origin of this term. But just for grasping the meaning of the difference. You are involved in *commutative* or *retributive justice* when you are answering this question: what a man is worth of as a reward for what he has done?

Jiný hlas: Toto rozlišení mezi tou *retributivní* nebo *komutativní spravedlností* na jedné straně a tou *distributivní* na druhé jde hluboko do dějin filosofie, už u Aristotela to najdeme. Tedy k tomu prvnímu: co je podstatou té *retributivní spravedlnosti*? Je to v podstatě situace, kdy se ptáme, co si člověk zaslouží jako odměnu za to, co učinil.

Jiný hlas: This is the concept of justice, for example, which exists in the criminal law. If you break the law, then you have some reaction against you. And this is the reaction, the pain that you have to suffer is a consequence of what you have done.

Jiný hlas: Je to v podstatě situace, kdy například v oblasti trestního práva je člověk trestně postižen. To je reakce, postih na jeho akci, to jest na to, co učinil proti zákonu. Toto je předmětem té *retributivní spravedlnosti*.

Jiný hlas: So the concept of *retributive* or *commutative justice* is the idea of justice which underlines all the law starting from Roman law. When you say that a judge is applying justice, he is applying *retributive justice*. This is the main point we have to make clear.

Jiný hlas: Takže tato *retributivní* nebo *komutativní spravedlnost* je vlastně podstatou římského práva. Když soudce uplatňuje odplatu za nějaký přečin nebo zločin, tak vlastně tím vykonává tuto *retributivní komutativní spravedlnost*.

Jiný hlas: However, we have also another completely different idea of justice, which sometimes is melted and is confused, but we have to make clear this is completely different and is exactly the idea of *distributive justice*.

Jiný hlas: Na druhé straně ovšem máme úplně opačné pojetí spravedlnosti, které ovšem často je promíšeno nebo zaměňováno s tím prvním, a to je ten *distributivní koncept spravedlnosti*.

Jiný hlas: *Distributive justice* as a definition is concerned with the sharing of goods among individuals.

Jiný hlas: Kdybychom definovali *distributivní spravedlnost*, pak jde o účast nebo podíl lidí na dobru. Hejdánek: Statků, ne dobro. Statků.

Jiný hlas: Goods. Goods. Goods. Goods. Not good. No, not good.

Jiný hlas: Statků. Omlouvám se. Statků.

Jiný hlas: So *distributive justice* is not concerned with sharing of good, but of goods. When you have some goods, food for example, wealth, you must know how share this goods. This is the problem of *distributive justice*.

Jiný hlas: Takže ta *distributivní* se nezabývá distribucí dobra, nýbrž statků. Máme-li statky, například jídlo, bohatství, jde o to, jak rozdělit spravedlivě statky, které jsou k dispozici.

Jiný hlas: Sometimes the concept of *distributive justice* is also called *social justice*.

Jiný hlas: Někdy se také nazývá tato *distributivní spravedlnost* sociální spravedlností.

Jiný hlas: It's exactly the same problem. The problem of *social justice* is the problem of how goods must be shared amongst individuals in a just way.

Jiný hlas: Je to skutečně tomu tak, jde tedy o problém, jak mají být statky rozděleny ve společnosti, aby to bylo spravedlivé.

Jiný hlas: According to John Rawls, the concept of *distributive justice* is the basic concept for defining what a good society is.

Jiný hlas: A podle toho autora, tedy který napsal tu *Teorii spravedlnosti*, Johna Rawlse, je to skutečně základní hledisko, podle kterého se má posuzovat spravedlivá společnost.

Jiný hlas: According to John Rawls, we can give a definition of what a just society is.

Jiný hlas: Můžeme podle něho dokonce předložit definici, co je spravedlivá společnost.

Jiný hlas: A society, according to John Rawls, can be called as just *if and only if* it is an agreement with the two principles of justice.

Jiný hlas: Taková společnost je spravedlivá, jestliže existuje souhlas o dvou principech spravedlnosti.

Jiný hlas: These two principles are: first, that any person in a society has the right to the maximum of freedom compatible with the maximum of freedom of the others.

Jiný hlas: A ty dva principy jsou tyto: za prvé, že každý člen společnosti má být vybaven svobodou, nejzažší možnou svobodou, která ještě neohrožuje svobodu ostatních.

Jiný hlas: This principle, of course, is called by John Rawls as a principle of justice, but it has nothing to do with *distributive justice*.

Jiný hlas: John Rawls to nazývá sice principem spravedlnosti, ale nemá to vůbec co činit s tou *distributivní spravedlností*.

Jiný hlas: However, the second principle of a just society is a principle of *distributive justice*. And the principle is as follows: it says that any inequality of wealth and of positions in a society is justified, is morally justified *if and only if* the existence of this difference is for the advantage of the less favoured.

Jiný hlas: Avšak druhý princip té spravedlivé společnosti je ten princip *distributivní spravedlnosti*. A ten

princip je následující: jakákoliv nerovnost v *bohatství* a v společenské pozici ve společnosti je morálně ospravedlněna, jestliže a jenom jestliže existence tohoto rozdílu funguje ve prospěch těch znevýhodněných.

Jiný hlas: Perhaps I can repeat this principle in a different way, I can give a very simple example. If an individual A has an income which is different from an individual B, this is morally justified *if and only if* – it's a condition *necessary and sufficient*, as we say in mathematics.

Jiný hlas: Možná bych mohl ještě zopakovat tento princip, uvést velmi prostý příklad. Jestliže individuum A, pokud se týče jeho příjmu, se liší od individua B, pak je to morálně zdůvodněno, jestliže a jenom... to je podmínka tedy *nutná a postačující*, jak se říká v matematice.

Jiný hlas: *Necessary and sufficient*.

Jiný hlas: *Nutná a postačující*, analyticky řečeno.

Jiný hlas: This is justified *if and only if* the existence of this difference make the position of B better than it would be without the existence of the difference.

Jiný hlas: Tak je to ospravedlněno tehdy, jestliže ten rozdíl v příjmech, jestliže existence toho, který je znevýhodněn co do příjmu, je lepší za existence této difference, než by byla, kdyby tato difference neexistovala.

Jiný hlas: As an example: if an individual A is wealth of 120 and an individual B is wealth of 100, then this difference is morally justified *if and only if* without this difference individual B would be rich for example 90.

Jiný hlas: Jestliže tedy ten příklad: ten jedinec A je ohodnocen na 120 a ten jedinec B na 100, pak tento rozdíl je morálně ospravedlněn, jestliže a jen tehdy, jestliže bez této difference by ten jedinec, který teď má 100, klesl na 90.

Jiný hlas: This is a principle of *distributive justice* because it says that in this society all the *goods* must be distributed according to this model. If the *goods* in a society are not distributed according to this principle, this society is unjust, even if *commutative* or *retributive justice* is respected.

Jiný hlas: To je princip *distributivní spravedlnosti*, protože říká, že veškeré statky ve společnosti mají být rozdělovány podle tohoto modelu. Jestliže statky ve společnosti nejsou rozdělovány podle tohoto principu, společnost je nespravedlivá, i kdyby byla respektována ta první spravedlnost, to jest ta *retributivní* nebo *komutativní*.

Jiný hlas: Well, according to *John Rawls*, the capitalist countries in Western Europe correspond, are in agreement with this basic principle of justice. Because according to *Rawls*, in Western country, if there were not these differences, the conditions of the less favoured would be worsened. That's the basic idea.

Jiný hlas: A podle *Johna Rawlse* kapitalistické společnosti na Západě odpovídají, jsou v souhlasu s tímto principem. Protože podle něho v západních zemích, kdyby nebyly tyto rozdíly, pak ty podmínky těch nejméně znevýhodněných by byly ještě horší, by se zhoršily. To je ta základní myšlenka.

Jiný hlas: This idea of *John Rawls* of *distributive justice* has been attacked from the left and from the right. From the left-wing the attack is not very interesting, probably. Because what the left-wing critics of *John Rawls* ask, in the book by *Wolff* on *John Rawls*...

Jiný hlas: Tato myšlenka *Rawlsova* o *distributivní spravedlnosti* byla napadena z obou stran, jak levicí, tak pravíci. Patrně ten útok zleva není tak zajímavý. Protože ta levicová kritika *Johna Rawlse*, v knize od *Wolffa*...

Jiný hlas: From the left side, people said that *John Rawls* don't give really an idea of what a *just distribution* should be.

Jiný hlas: Tedy ti lidé na levici říkají, že on vlastně nepředkládá pravou ideu toho, co by měla být spravedlivá distribuce but he's just justifying the things how they are in the western capitalist countries.

Jiný hlas: On vlastně obhajuje a ospravedlňuje to, jak věci v západní společnosti vypadají, jak jsou distribuovány.

Jiný hlas: *Of course*, in order to argue from the left against *John Rawls*, you can take two different ways.

You have two different ways for arguing against Rawls from the left side.

Jiný hlas: Z levice je možno napadnout Johna Rawlse dvěma způsoby, dvěma cestami.

Jiný hlas: *First*, you can say that equality is a value in itself and so it's better that two individuals have both 90 rather than one has 120 and the other has 100.

Jiný hlas: Můžete totiž namítat z levice, že vlastně idea rovnosti je sama o sobě ospravedlnitelná. Asi v tom smyslu, že je lépe, aby oba měli tedy 90, než aby jeden z nich měl 100 a druhý 120. To je možná jedna námitka ze strany levice.

Jiný hlas: *This is the first argument which is used by egalitarians against Rawls.*

Jiný hlas: To je námitka, kterou uplatňují egalitáři proti Rawlsovi.

Jiný hlas: *This is the main book from the left against John Rawls. Robert Paul Wolff. So, he has this book.*

Jiný hlas: Hlavní kniha proti tomu Johnu Rawlsovi, tak to je ten Robert Paul Wolff, takto se to píše, Rawls. Ta jeho knížka je tuhle tato.

Hejdánek: *Theory of Justice.*

Jiný hlas: To je ta *Theory of Justice*. A tento Wolff proti němu napsal knížku. To je jenom, ten to dal dohromady, tam je řada autorů. Je to prostě sborník vlastně argumentů existujících z té levice. A hlavní myšlenka této knihy je právě ten důraz na té egalitě, na té rovnosti.

Jiný hlas: *The second argument, and which is not a moral argument, but it is a de facto, a factual argument, is to deny that the existing differences in western capitalist countries are such as to make the position of the less advantaged being better than it would be without the existence of these differences.*

Jiný hlas: A ten druhý argument, který není morálním argumentem, ale je to faktuální argument *de facto*, vlastně z hlediska faktičnosti, argument napadá Rawlse v té jeho základní koncepci v tom smyslu, že popírá, že by ta diference skutečná v západní společnosti, která by ospravedlňovala... Protože kdyby jí nebylo, tak by ten jedinec nebo ti jedinci, kteří jsou nejvíce znevýhodněni, na tom byli ještě hůře. Že to neplatí v té západní společnosti.

Jiný hlas: *This, for example, is the argument by Philippe Van Parijs, a Marxist from Belgium.*

Jiný hlas: Belgičan Philippe Van Parijs uplatňuje právě tento argument.

Jiný hlas: *So, this argument, I repeat, perhaps it's interesting, it says in capitalist countries if people, rich people were not so rich as they are, the income of the lower, even on the long run, would be higher. So, you cannot justify the existing difference of income in western countries on the basis of John Rawls' principle of distributive justice.*

Jiný hlas: Říká, že v kapitalistických zemích, kdyby tam bohatí lidé nebyli tak bohatí, jak skutečně jsou, příjem nižších vrstev, ten nižší příjem by byl i v dlouhodobém hledisku vyšší. Takže nelze ospravedlnit ty existující rozdíly v příjmech v západních zemích na základě principů Johna Rawlse, principů distributivní spravedlnosti.

Jiný hlas: *This as far as the left-wing critics of John Rawls are concerned. However, the main criticism of John Rawls' very idea of distributive justice came from the right. And they came from Robert Nozick, who is also professor of philosophy in Harvard. Together with John Rawls, they are colleagues. In 1974, Robert Nozick wrote a very seminal and influential book, which is called Anarchy, State, and Utopia. According to Robert Nozick, the principle of distributive justice is morally unjustifiable because, Nozick argues, any principle of distributive justice is against freedom.*

Jiný hlas: Tak pokud se týče té levicové kritiky, tak to je asi zhruba ten dvojí kritický pohled vůči Johnu Rawlsovi. Ale vlastně nejzávažnější kritika právě toho základního principu, totiž té distributivní spravedlnosti, přichází zprava. Přichází od Roberta Nozicka, což je asi Němec. On je také profesorem filosofie v Harvardu. Jsou to vlastně kolegové. V roce 1974 tento muž napsal velice závažnou knihu, která se jmenuje *Anarchy, State, and Utopia*. Podle něho ten princip distributivní spravedlnosti je morálně neospravedlnitelný, protože jakýkoli princip distributivní spravedlnosti je proti svobodě.

Jiný hlas: *At this point, I have to introduce a technical distinction. I should introduce very plainly about patterned distributions. I mean, distributions which follow a model, a pattern. From one side, first I*

introduce a short distinction between patterned distribution on the one side and distributions which don't follow a model.

Jiný hlas: A teď musím uvést v tomto bodě technický takový rozdíl o spravedlnostech, které jsou modelové, které sledují jistý model, vzorec. Chci uvést jakési modelové rozlišení mezi spravedlnostmi, které jakoby sledovaly jistý model, a mezi těmi, které nejsou modelově vázány.

Jiný hlas: *Yes, I mean, let me do an example of a patterned distribution. I can say, for example, that in a society everyone must have exactly the same quantity of goods as any other has. So, the perfectly egalitarian principle is a patterned distribution model.*

Jiný hlas: Teď uvedu příklad té modelované spravedlnosti. Řekněme, že prohlásím, že ve společnosti každý má mít totéž množství statků jako ostatní. Tedy dokonale egalitářský princip. A to tedy můžeme nazvat, že to je modelovaný model té distributivní spravedlnosti.

Jiný hlas: *Be careful. Also, an extremely anti-egalitarian principle can be a patterned distribution. If I say, for example, that of the goods produced by a society...*

Jiný hlas: Ale pozor, samozřejmě i zcela neegalitářský, nerovnostní ten může být také modelován. Když například řeknu, že ze všech statků vyrobených společností 99% *must be given to the best man and the 1% to all the others. 99% just for the best and 1% for the others.*

Jiný hlas: 99 % statků, které produkuje společnost, bude dáno těm, kteří jsou nejlepší, a 1 % těm ostatním.

Jiný hlas: *This very inegalitarian distribution would be a patterned distribution.*

Jiný hlas: Tato nerovnostářská distribuce může být modelována jako nerovnostářská.

Jiný hlas: *I mean, this means that given under any the most general definition of a patterned distribution, that means that you have the goods put there and you put a net on top in order to divide the goods according to the principle. This is a model situation.*

Jiný hlas: Prostě když vycházíme z toho modelového myšlení, tak si to můžeme představit tak, že tady máme ty statky a teď na ně uvrhneme určitou síť, podle níž ty statky budeme distribuovat. To je modelová situace.

Jiný hlas: *Of course, John Rawls' principle of distributive justice is a principle of patterned distribution.*

Jiný hlas: Samozřejmě ten model Rawlsův v té distributivní spravedlnosti je modelový.

Jiný hlas: *This is a pattern. Let me give an example of unpatterned distribution principle. John Locke's traditional principle of property is an example of a distribution which is not a patterned one. In this model, there is an original acquisition of property.*

Jiný hlas: Dovolte mi, abych předvedl, jak vypadá ten nemodelovatelný princip distributivní spravedlnosti. Tradiční princip Lockův, týkající se vlastnictví, je příkladem distribuce, která není modelovatelná. V tom modelu totiž jde o *akvizici originaria*, původní pozici majetkovou těch jedinců ve společnosti.

Jiný hlas: *And the just distribution is simply the distribution which follows from the initial appropriation by means of voluntary exchanges.*

Jiný hlas: A ta spravedlnost vlastně vyplývá z toho, jak statky, které jsou svázány s tou původní majetkovou pozicí, jsou vzájemně vyměňovány.

Jiný hlas: *So, if you have a principle, unpatterned principle, you cannot determine a priori what concrete distribution will be the just distribution. So, this means that when you have the idea of unpatterned distribution, the very idea of distributive justice is destroyed.*

Jiný hlas: Jestliže tedy máte princip, který není modelovatelný, pak nemůžete rozhodnout *a priori*, která ta konkrétní distribuce bude spravedlivou distribucí. To tedy znamená, máte-li tu představu nemodelovatelné distribuce, pak je vlastně ta myšlenka distributivní spravedlnosti už na počátku rozrušena.

Jiný hlas: *Because you cannot... distributive justice means that you have goods behind of you, in front of you, you have the goods and on the basis of your schema, of your principle, you divide the goods to the*

different individuals. But for example according to a principle as John Locke's principle of property, you cannot say a priori what the correct distribution will be after ten years or now.

Jiný hlas: V pozadí té představy je, že máte před sebou veškeré statky a teď je budete rozdělovat podle určitého schématu, který je vlastně modelem. Ale jestliže je tu takový princip jako u Johna Locka, to jest princip majetku, pak nemůžete říci *a priori*, jaká bude ta správná distribuce řekněme po deseti letech.

Jiný hlas: *In John Locke's theory, for example, which is called the theory of entitlement, a situation B following a situation A will be a just situation if and only if... do you want I'm completing first the concept? I mean, I can explain first after you...*

Jiný hlas: V teorii Johna Locka, která je nazývána teorií majetkového titulu, situace B následující po situaci A bude spravedlivou situací tehdy a jen tehdy...

Jiný hlas: *According to John Locke, a situation B following a situation A will be a just situation, that is to say the distribution of goods will be a just distribution, if and only if at the moment A the distribution was not unjust and any passage from A to B has been done on the basis of the rule of voluntary transfer and acquisition, without violence. That's all.*

Jiný hlas: Podle Lockova konceptu vlastně ta spravedlnost je zachována tehdy, jestliže ten transfer toho zboží... přičemž ten začátek tam je, ten začátek není založen na nespravedlnosti. Ta majetková pozice těch jedinců v té společnosti je vlastně také mimo, ona je dána předem a je považována za spravedlivou.

Jiný hlas: No ne, že považována, já jsem tomu rozuměl tak, že nesmí být jakákoli.

Jiný hlas: Ale ne, přece tím, že John Locke vychází z práva na majetek, tak majetek jako takový, ta majetková pozice vůbec není předmětem jakékoli spravedlnosti. To je prostě mimo ten proces. Teprve v tom procesu výměny těch statků se dá hovořit o spravedlnosti nebo nespravedlnosti.

Jiný hlas: *There is a distinction as I have understood the difference. It's as follows: John Locke's presupposition is that the individuals are owners of some goods, tables, lands and everywhere at the moment A. This is outside the question of justice?*

Jiný hlas: Rozumím tomu rozdílu následovně: Lockův předpoklad je, že jednotlivci jsou vlastníky určitých statků – stolů, půdy a všeho možného – v čase A. A to je mimo otázku spravedlnosti?

Jiný hlas: Ne, to je otázka spravedlnosti, protože jde o spravedlivé nabytí. Je tam ta první idea spravedlivého nabytí. Je to nabytí půdy. Nejde o jakékoli vlastnictví, ale o spravedlivé vlastnictví, a nemohl jsem to od nikoho nespravedlivě odnímat. A tato vlastnost se musí udržet při té výměně na začátku. Já nemůžu, pokud jsem to ukradl, i když to mám, tak to do tohohle nepatří. Nesměl jsem to ukrást, musel jsem to získat regulérně. To je také ta podmínka. A teprve ta *justice* se vztahuje ještě dál na to, jak se to volně... a tam už právě ten problém není modelovatelný. To, že nemůžeš ohrozit jakoukoli výměnu. Když se ti dva domluví, tak je to v pořádku, ať jeden okrade druhého nebo ne, pokud nepoužije násilí. Když to hloupě vymění, je to jeho chyba.

Jiný hlas: *You have introduced John Locke as an example of unpatterned distribution...*

Jiný hlas: nebo *non-patterned*.

Hejdánek: *I don't introduce I myself. Well, all the history of philosophy introduces John Locke as an example of unpatterned distributionist.*

Jiný hlas: *That means, and you have compared to John Locke's concept, you have said: let us imagine the goods in the society are in front of us. Yeah. The problem of property is not involved at all in the patterned...*

Hejdánek: *The problem of property?*

Jiný hlas: *Property. What do you mean? No, no.*

Hejdánek: *Perhaps I am sorry. When you have this, sorry, it is absolutely wrong. Wrong. He didn't understand you. Then I made a correction and he didn't agree. No, no, he was absolutely... To vůbec nebylo o tom vlastnictví, on to vůbec nepochopil. Já jsem se divil [nesrozumitelné] nebo to bylo ještě dřív, než jsem to stačil vysvětlit. Já se divím.*

Jiný hlas: *The problem is very simple. I can explain again. It's my way. Let me imagine how any patterned,*

any patterned distribution works.

Nechte mě vysvětlit, jak funguje jakákoliv modelovatelná spravedlnost.

Any patterned distribution, egalitarian or inegalitarian, is exactly the same.

Jakákoliv distribuce modelovatelná, ať už rovnostářská nebo nerovnostářská.

Assumes, assumes that you have the goods in front of you, you have cars, you have tables, you have houses...

Předpokládá, jako byste ty statky měli před sebou, statky, vozy a tak dále, že?

And then you share them. And then you share them amongst the individuals according to the principle.

A vy je rozdělujete. Rozdělujete je mezi jednotlivce podle jistého principu.

If you are egalitarian, for example, you divide in equal parts the goods.

Jestliže jste rovnostář, tak je rozdělujete v rovnostářsky...

To each individual you gave the same part.

...dáváte každému jednotlivci stejnou část.

If you are inegalitarian...

Jestliže nejste rovnostář...

...you give the most to one single individual and the very few to the others. Clear? Clear.

...tak dáváte většinu tomu jednomu a těm ostatním jen velmi málo. Jasně? Jasně.

This assumes you have the goods in front of you.

To znamená ten základní předpoklad, jako že ty statky máte před sebou.

No ale jak je to s tím, že před tím rozdělováním tam je to vlastnictví?

A teď to přijde. K tomu teď dojde.

Well, when you have unpatterned distribution, you don't know, you cannot know what the final distribution of the goods will be.

Jestliže máte nemodelovatelnou distribuci, tak nevíte a nemůžete vědět, jaká bude konečná distribuce těch statků.

You can... you can just know what a just distribution at the moment A, at the original moment is.

Vy můžete jenom vědět, jaká byla ta distribuce v určitém momentě A.

But you never know how the just distribution at the moment B will be. And why? Why? This is because... this is because you have no principle which explains you work, because you don't assume that.

Ale nemůžete vědět, jaká bude ta distribuce v momentě B. A proč? No, protože nemáte jaksi princip, který by vám to vysvětlil.

Take for example John Locke. Let me say the example John Locke. According to John Locke, all the property, all the goods in the earth are the consequence of an original appropriation of the earth, of the land.

Vezměte si třeba Johna Locka. Vezměme si tedy příklad Johna Locka. Podle Locka všechny jaksi statky, veškerý majetek je vlastně důsledkem jakési prvotní akvizice, přivlastnění těch statků.

Země. *Land. Land.*

Na počátku je několik lidí na zemi a ti si tu zemi přivlastní korektním způsobem. Nebudeme teď diskutovat o tom, co ten korektní způsob u Locka znamená. To je ten moment A.

The moment B, the distribution, will be just only if it results from the moment A distribution plus voluntary exchanges, voluntary amongst individuals.

A moment B, ty dochází distribuce, bude spravedlivý tehdy, jestliže to vyplýne z toho původního plus dobrovolné jaksi výměny těch statků.

But I don't know what individuals will do with their land and with their property.

Ale já nevím, co budou jednotlivci se svou jaksi svou půdou a se svým majetkem dělat v té druhé etapě.

For example, individuals could decide, ninety-nine percent of individuals could decide to give all their land to one single individual. And so in the moment B...

Například se může stát, že devadesát devět procent se rozhodne, že ten majetek převede na toho

jednoho, na to jedno procento nebo jednoho člověka.

So, in the moment B, the distribution will be strictly inegalitarian.

A tak tedy v tom okamžiku B bude ta distribuce velice přísně nerovnostářská.

And on the contrary, the individual could also decide to share, to put in common all the land and to have just each one the same part as the other.

A naproti tomu mohou zase jiní lidé rozhodnout, že každý se bude podílet na tom vlastnictví té země stejným dílem, čili že to dají všichni dohromady a pak to rovnostářsky rozdělí.

So on the moment B the distribution will be strictly egalitarian.

A tak tedy v tom okamžiku B bude ta distribuce striktně rovnostářská.

But on the basis of my principle of just acquisition and just transfer, I shall never be able to predict and to say what the just distribution will be. There is no such thing as a just distribution properly said in the sense of distributive justice.

Ale na základě toho principu spravedlivého nabytí a spravedlivého rozdělení, já nebudu nikdy schopen předpovědět, jaká bude ta spravedlivá distribuce. Není to prostě striktně vzato žádný princip distributivní spravedlnosti.

According of course, once we have introduced this distinction, then I can start, I can go to Robert Nozick's criticism of John Rawls.

Když jsme si takto to rozlišení stanovili, můžeme přejít k té kritice Roberta Nozicka.

According to Robert Nozick, John Rawls' principle of distributive justice is a patterned principle of distribution.

Podle Nozicka je tedy ten princip distributivní spravedlnosti Johna Rawlse modelovatelný.

Why?

Proč?

This is why on the basis of John Rawls' principle you can judge any situation if it is just or not.

Je to totiž na základě toho principu posoudit kteroukoli situaci, ať už je spravedlivá nebo nespravedlivá.

So this principle is completely different, for example, from John Locke's principle.

Tento princip je naprosto odlišný od principu například Johna Locka.

Regardless of what situation you are, regardless of how this situation has been produced, then you can judge if that situation is a just distribution or not.

Bez ohledu na to, jakou máte situaci, jak vznikla, vy můžete posoudit, zdali ta distribuce je spravedlivá či nikoliv.

You don't need to know the story of that distribution.

Nepotřebujete vůbec znát ten příběh té distribuce neboli její historii.

This is not, don't happens in Locke, where... don't happens in Locke, because in Locke the principle of just distribution is just an historical principle. In order to see if a given distribution is just or not, you have just to see the story, how this distribution has been produced.

Naproti tomu u Locka, jestliže chcete posoudit, zda ta distribuce byla spravedlivá nebo nespravedlivá, musíte znát celou historii, musíte posoudit vlastně, jak k tomu docházelo.

Jiný hlas: If this is true, jestliže je to pravda, *if this is true*, then the criticism — no, this is not the criticism, please, I'm sorry for this — Robert Nozick's criticism of John Rawls starts from a purely theoretical point.

The theoretical point is that John Rawls' principle is a *patterned distribution principle*. This is not a criticism in itself, it's just a classification.

Hejdánek: Nozick to klasifikuje tak, že je to teoretický koncept u Rawlse, který vychází z toho vzorce distributivní spravedlnosti neboli *pattern*.

Jiný hlas: Robert Nozick's criticism is as follows.

Hejdánek: Jeho kritika je taková.

Jiný hlas: Any *patterned* distribution model, including John Rawls', jakýkoliv modelovaný — jestli se říká modelovaný — *patterned*, ne *patternable*. Any *patterned* model, distribution model, is incompatible with

individual freedom. Je neslučitelný se svobodou. This is the core of Robert Nozick's criticism.

Hejdánek: Je neslučitelný se svobodou. To je jádro kritiky Roberta Nozicka.

Jiný hlas: This means that you have the choice between individual freedom on one side and *patterned* distributions on the other side.

Hejdánek: Stojíte před volbou individuální svobody na jedné straně nebo té modelované distributivní spravedlnosti.

Jiný hlas: The demonstration of this problem, of this choice, is as follows.

Hejdánek: Provedení demonstrace toho problému, této volby, je tato.

Jiný hlas: Let us assume a just distribution — a distribution which is just according to a pattern, to a *patterned* model — at the moment A.

Hejdánek: Předpokládejme, vycházíme z toho, že je tu tedy modelovaná distributivní spravedlnost v okamžiku A.

Jiný hlas: Then, let the individuals...

--- (1987-06-22 Angelo Maria Petroni - O distributivní spravedlnosti (1) [LVH180VA]_Kaz
b_cleaned.flac) ---

Jiný hlas: Probably they will begin to exchange goods, to make trade, to have economic activities, sexual intercourses, every possible interaction.

Jiný hlas: A tak tedy bude docházet k jakémukoli druhu vzájemných interakcí, ať už budou obchodovat, vyměňovat si zboží nebo sexuální kontakt.

Jiný hlas: The result of this free action of individuals will be that at the moment B, the distribution of goods will be different from the moment A.

Jiný hlas: A tak tedy výsledek této svobodné aktivity v okamžiku B se bude samozřejmě distribuce statků lišit od té, která byla v okamžiku, v časovém bodu A.

Jiný hlas: So if you want to maintain the pattern, if you want to maintain the patterned distribution, then you must prevent people from being free of acting.

Jiný hlas: Jestliže chcete přesto udržet ten modelový, modelovou distribuci, tedy distributivní spravedlnost, tak musíte zabránit, aby lidé svobodně jednali.

Jiný hlas: This is Nozick's argument, which has been challenged by Cohen, a Marxist from Oxford.

Jiný hlas: Toto je podstata Nozickova argumentu a proti tomu se postavil Cohen, jeden z marxistů z Oxfordu.

Jiný hlas: He is one of the most famous British Marxists today. He has no interest for politics, he is one of the most nice Marxists I have ever met in my life. He is simply not interested in politics. It's the only possibility how to remain a Marxist. Absolutely no interest. He is just discussing possible Marxist worlds as *Leibniz*. He is *Leibnizian* Marxist somehow. He is saying that Marxism, Communism is the best of possible worlds, but he is not involved with the real world.

Jiný hlas: Je to jeden z nejslavnějších britských marxistů dnes. Vůbec se nezajímá o politiku, je to jeden z nejmilejších marxistů, které jsem kdy v životě poznal. Prostě se o politiku nezajímá. Je to jediná možnost, jak zůstat marxistou. Absolutně žádný zájem. Prostě jen diskutuje možné marxistické světy jako *Leibniz*. Je to takový *leibnizovský* marxista. Říká, že marxismus, komunismus je jeden z nejlepších možných světů, ale není v kontaktu se skutečným světem.

Jiný hlas: The arguments of Robert Cohen are quite simple. And quite wrong. And given that I was involved in a polemics with him, I should not criticize them, I should just expose them. The argument is very simple. Cohen says that in some situations, freedom is preserved by the patterned distribution. For example, when you have a very inegalitarian distribution, poor people are not free.

Jiný hlas: Argumenty právě tohoto Cohena jsou velmi jednoduché. A zcela mylné. I když jsem s ním vstoupil do polemiky, tak bych ho nekritizoval, prostě bych to předložil. Argument je velmi prostý. Cohen říká, že v určitých situacích je svoboda zachována v té modelové distribuci. Například, když máte značně nerovnostářskou společnost nebo rozdělení statků, pak tedy chudí lidé jsou na tom zle, jsou nesvobodní.

Jiný hlas: So in order to let people be free, you must prevent the situation from being such as some individuals are extremely more rich and therefore more powerful than the others. This means that in order to preserve liberty, you must have a model of distribution, you must have a model of distributive justice. Yes.

Jiný hlas: A tak tedy, aby byli i chudí lidé svobodní, musíte zabránit situaci, aby byla taková, že by byli určité jednotlivci nesmírně bohatí a tím daleko víc mocní než ostatní. To znamená, že abychom zachovali svobodu, musíte mít model té distribuce, musíte mít model distributivní spravedlnosti. Ano.

Jiný hlas: I think this argument is wrong for other reasons, but I shall not explain why. Because in my opinion this argument simply changes... changes the terms of the question, the terms of the problem. The presuppositions, the basic assumption of Robert *Nozick's* argument. He changes the premises and so it cannot refute it.

Jiný hlas: Domnívám se, že tento argument je mylný z jiných důvodů, které nebudu vysvětlovat. Protože tento argument mění smysl předpokladů, ty základní předpoklady a základní hypotézy argumentů Roberta *Nozicka*. Mění ty premisy, a proto to tedy nemůže vyvrátit.

Jiný hlas: However, I would like to stress that this argument by Robert *Nozick*, I mean that any patterned distribution destroys freedom, has nothing to do with anti-egalitarianism. Let me assume the very inegalitarian patterned principle I said before. I mean of all the goods produced by the society *aristoi*, the best men must have 99% and the other 1%.

Jiný hlas: Přesto bych teď bral v úvahu ten argument *Nozickův*, že totiž každá modelová distributivní spravedlnost tedy narušuje svobodu, nemá ovšem co činit s antiegalitářstvem. Předpokládejme, že to je tedy velice nerovnostářský modelový rozdělení statků. Mám na mysli tedy to tak, že veškeré statky, které produkuje ta společnost, jsou z devadesáti devíti procent vlastněny těmi *aristoi*, tedy nejlepšími muži, a jedním procentem ti ostatní.

Jiný hlas: In order to maintain this model, in order to enforce this model, I must prevent the freedom of the rich individual to give, to make charity, for example. The rich man cannot give say the half of his money to the others. He is not free from doing that. Otherwise the model is destroyed.

Jiný hlas: Abychom udrželi tento model, musím například zabránit, aby ten bohatý byl svobodný k činění charitativních darů. Není svoboden, aby třeba polovičku těch statků dal těm chudým. Jinak ten model selhává.

Jiný hlas: This is the main point which must be understood because the problem of the compatibility between distributive justice and freedom is not at all the problem of the contrast between egalitarianism and inegalitarianism. And as far as I know, nobody has shown that on the basis of Robert *Nozick's* assumption, his argument is wrong. I mean I don't know any single good criticism of this argument.

Jiný hlas: To je ten hlavní bod, který musíme pochopit, protože ta otázka slučitelnosti té modelované distributivní spravedlnosti se svobodou nemá co činit s problémem rovnostářské a nerovnostářské společnosti. A pokud vím, nikdo neukázal, že by na základě předpokladů Roberta *Nozicka* byl jeho argument mylný. Vlastně neznám žádnou dobrou kritiku, která by vyvrátila tento *Nozickův* argument.

Jiný hlas: However, this argument was not invented by Robert *Nozick*. This argument was invented by Vilfredo Pareto. Sorry? You have a seminar... Another seminar. We have spoken about Pareto. Mosca and Pareto. So you know. And Pareto wrote a splendid work on the socialist systems before any socialist country was invented.

Jiný hlas: Tento argument však nebyl vynalezen *Nozickem*. Tento argument byl vynalezen Vilfredem Paretem. Prosím? Měli jste seminář... O jiném semináři. Mluvili jsme o Paretovi. O Moskovi a Paretovi, takže víte. Pareto napsal velice dobrou knihu o socialistických systémech ještě předtím, než se vůbec nějaká socialistická země objevila.

Jiný hlas: And one of his arguments about the possibility of any socialist system, he was not analyzing historical cases, he was just writing about the possibility of a socialist system.

Hejdánek: A jeden z jeho argumentů, kde neanalyzoval jakousi historickou skutečnost, nýbrž ten základní

princip nebo možnost takové společnosti,

Jiný hlas: was that any socialist distribution of goods would have been incompatible with maintaining individual freedom.

Hejdánek: tak dospěl k závěru, že jakákoliv distribuce modelovaná údajně spravedlivá, by vlastně nebyla slučitelná se svobodou, individuální svobodou.

Jiný hlas: However, it should be clear that this argument is not only an argument against socialism. It is a purely formal argument. It is a purely formal argument, and in order to show that we can have *distributive justice* together with freedom, we should give a general demonstration that it's possible in general to have *distributive justice* and freedom. We cannot just starting from practical example or from limiting conditions.

Hejdánek: Ale je třeba konstatovat, že toto není jediný argument proti socialismu. Je to čistě formální argument. Nemůžeme vycházet čistě z praktických nebo limitujících podmínek, nýbrž musíme doprovést obecně, že...

Jiný hlas: A general proof that there is compatibility between the compatibility...

Hejdánek: ...že je to kompatibilnost mezi...

Jiný hlas: ...between any *pattern of distribution* in general and *individual freedom*.

Hejdánek: ...obecně vztahem modelovou distribuční spravedlností a individuální svobodou.

Jiný hlas: And it should be clear that *individual freedom* is taken in a very, very naive sense. In order, I mean, in this kind of arguments, we don't need the very, very refined definitions of *individual freedom*.

Hejdánek: A v tomto argumentu se nepočítá s ještě nějakou zvlášť... Prostě bereme tu individuální svobodu v takové dost primitivní podobě, není ještě vypracovaná.

Jiný hlas: For example, we have not to go back to *Isaiah Berlin's* distinction between *negative and positive freedom*.

Hejdánek: Nemusíme jít třeba k tomu rozlišení *Isaiah Berlina* mezi negativní a pozitivní svobodou.

Jiný hlas: We have just to assume a very trivial concept that individual, when you give them a cup of tea, they are free to exchange that with a sandwich.

Hejdánek: Předpokládáme dost triviální koncept, že jednotlivci, když mu tedy dáte šálek čaje, jsou prostě svobodni to vyměnit za tento sandwich.

Jiný hlas: I would like to stress that in my opinion the most of contemporary Anglo-Saxon debate in political filosofie are one way or another just a consequence of this problem of relationships between *distributive justice* and freedom.

Hejdánek: Já bych chtěl zdůraznit, že podle mého soudu většina současné anglosaské debaty o politické filosofii je tak či onak vlastně výsledkem té úvahy nebo problému toho vztahu mezi distributivní spravedlností a svobodou.

Jiný hlas: I think it's enough. I've spoken for one hour. It's one hour, I think it's too much for you. Ten minutes pause and then discussion.

Hejdánek: No, tak to už stačí, mluvil jsem hodinu a to je na vás dost. Teď deset minut přestávka a pak budeme diskutovat.

Jiný hlas: Budeme to překládat? Budeme to zkoušet? Uvidíme, když tak... Podle publikací se zdá, že názor přednášejícího se ztotožňuje s autorem té monografie o *Nozickovi* a o *Pareto*.

E come d'altronde le pubblicazioni... sembrano approvare... come dei conservatori.

Conservatori?

No, I don't think so. Apart, I never expressed my opinions. I just gave a scientific talk, an analysis as I will give in Cambridge. I don't speak English? Yes, I think so. But I don't understand what happened now. She said that... I didn't express my opinion in this case. I gave a scientific talk, independently from an ideological talk. But *Robert Nozick* is not a conservative. He's what in America they call *libertarians*.

Hejdánek: On se nehlásí ke konzervativismu, nýbrž – a teď právě dochází k takovému velmi těžkému nebo složitému vyjádření – liberál, ale ne v tom klasickém slova smyslu, nýbrž jeho pojetí jde ještě dál,

ale přesto se nedá říct, že by byl libertinista v tom morálním slova smyslu, že je v té rovině filosoficko-politického myšlení tedy dál než normální liberálové.

Jiný hlas: His book is called *Anarchy, State, and Utopia* because he is an anarchist, he considers himself.

Hejdánek: Že ten Nozick se nepovažuje za konzervativce, ale za toho liberála, že je jako anarchista, že napsal tu knihu o anarchismu a utopii – *Anarchy, State, and Utopia*.

Jiný hlas: This fits better than telling in English. He is not liberal, he's *libertarian*. It's difficult to translate perhaps for me. In Italian *libertario* we say. *Libertarians* means someone who is absolutely in favor of *individual freedom* in any rate, which is against any construction, including the state. It's something different from *libertine*, *libertaire* in French. No, it's not the same. It's not the same.

Hejdánek: Prostě on se nehlásí ke konzervativismu, nýbrž – a teď právě dochází k takovému velmi těžkému nebo složitému vyjádření – liberál, ale ne v tom klasickém slova smyslu, nýbrž jeho pojetí jde ještě dál, ale přesto se nedá říct, že by byl libertinista v tom morálním slova smyslu, že je v té rovině filosoficko-politického myšlení tedy dál než normální liberálové.

Jiný hlas: According to Nozick, for example, communism is perfectly morally justifiable just on the basis of voluntary communism. If people want to live in communism, they can. But communism, as well as any other *pattern of distribution*, must not be imposed to individuals. This is his argument. It's not a conservative argument.

Hejdánek: Nesdílí konzervativní názor, protože se domnívá, že pokud by se pro komunistický typ společnosti rozhodli individua svobodně, tak proti tomu nejsou námitky, což by konzervativce nikdy neřekl, že?

Jiný hlas: So, this is as far as Nozick is concerned. I mean, if I call him from *right-wing* just for problem of *classification*, as a *label*, it's called from *right-wing*.

Hejdánek: Já jsem ho sice zařadil na tu pravou stranu, abych udělal jakousi *distinkci*, ale neznamená to, že by byl konzervativce.

Jiný hlas: He is as much in favor of *voluntary capitalism* as he is in favor of *voluntary communism*. It's a difference for him. What is important is individual freedom, that's all.

Hejdánek: Je mu to lhostejné a důležitá je osobní svoboda, ať už by nabyla té podoby, že se někdo rozhodne pro svobodně kapitalistický systém nebo komunistický.

Jiný hlas: This is the main point. As far as my personal preferences are concerned, this is a completely different problem probably. And I think that the ideas of Robert Nozick are very interesting from the theoretical point of view, but on the practical point of view, of course, they are by far less useful.

Hejdánek: Když vám vyjádřím svůj názor, tak si myslím, že z hlediska teorie je to skutečně zajímavý názor nebo argument, ale co do jeho praktické uskutečnitelnosti, tak tam je to mnohem slabší.

Jiný hlas: What I would like to stress, I try to stress, in my opinion, Robert Nozick is right, but it's not Robert Nozick who is right, it's Vilfredo Pareto who is right, in stressing that any *patterned distribution* can be imposed only by limiting freedom.

Hejdánek: V čem má Robert Nozick pravdu – ale vlastně to je argument už Vilfreda Pareta – je, že každá modelová distribuce je možná jen za omezení individuální svobody.

Jiný hlas: This is my, I mean, I think this intellectual, apart from political debate, what is capitalism, is just or not, this is completely *sui generis*. I think the intellectual core, the intellectual problem, which is important for politics and for ethics, is exactly this incompatibility between just any distributive justice and individual freedom.

Hejdánek: A odhlédneme-li od té politické debaty, co je kapitalismus, komunismus, socialismus, tak ten intelektuální problém, který je důležitý pro politiku a politickou etiku, je právě ta neslučitelnost jakékoli distributivní spravedlnosti s osobní svobodou.

Jiný hlas: No, já se teda zeptám na tu věc, když tady hovoří o té distributivní spravedlnosti a svobodě, ale tu svobodu chápe každý jinak. Jak se to má, kdyby jenom ve zkratce řekl, co pro něj ta svoboda znamená ve vztahu k té distributivní spravedlnosti.

Jiný hlas: I would like to know something more about individual freedom referred to the problem of distributive justice. Because of all this frequency of this word freedom, but what it is? Well, I can give you a simple answer, I don't need to define freedom in this kind of problem. It is very safe, should we discuss what individual freedom means, of course, we could start twenty-five seminars probably, and I don't think that's so important in this kind of argument. I can express this in the most formal way, I can express this point in this way. If you accept at least the idea that individuals are free to exchange a cup of tea against a sandwich...

Hejdánek: Dále přítel upozorňuje, že nemusí definovat, co je to ta osobní svoboda; o tom bychom mohli vést pětadvacet seminářů a myslím, že to není tak důležité v tomto způsobu argumentace. Můžu to vyjádřit co nejformálnějším způsobem. Jestliže přijmeme alespoň tu myšlenku, že jedinci jsou svobodní a mohli by vyměnit šálek čaje za sendvič...

Jiný hlas: ...then this freedom is incompatible with *patterned distribution*. You mean, that somebody else would distribute the cup of tea and the sandwich. Yes, I mean, if you have a *just distribution*, according to a *just distribution*, this cup of tea is for you and the sandwich for me anyway. Or for example, you have a car and I have a car, you have, let us take the *egalitarian distribution*. You have a car, I have a car, you have a house, I have a house.

Hejdánek: ...tak tato svoboda není slučitelná s modelem distribuce. Znamená to, že by někdo jiný distribuoval ten čaj a sendvič. V tom egalitárním modelu – já mám vůz, vy máte vůz, já mám dům, vy máte dům.

Jiný hlas: This is a very simple point. Well, I could be free, for example, I don't like cars, I like houses, you don't like houses, you like cars. So I am proposing you to give you my car as an exchange of your house. I cannot do that. This action is forbidden according to the *patterned distribution*.

Hejdánek: To je velmi prostá věc. Může to být tak, že já nemám rád vůz, ale mám rád dům a vy naopak. Tak vám navrhuji, že si ty věci vyměníme. K této transakci by nemohlo dojít, protože by byla v rozporu s tím modelem té distribuce.

Jiný hlas: Please note that this argument is very powerful because if even this very simple freedom is forbidden, that means that all the other freedoms must be *a fortiori* forbidden. You cannot start enterprises, of course, every higher levels of freedom are prevented from the *just distribution*. Of course, you can even have the freedom in yourself, but this is not political freedom, this is some kind of moral freedom, *in foro interno* as the Latins say, *in foro interno*, in your interior.

Hejdánek: Všimněte si, že tento argument je velice mocný, protože jestliže i tato velmi prostá svoboda je zakázána, pak to znamená, že všechny ostatní svobody musí být také zakázány. Nemůžete začít s podnikáním a jakékoli vyšší úrovně svobody jsou znemožněny na základě toho modelu té distribuce. Samozřejmě můžete mít svou vnitřní svobodu, ale to není politická svoboda, to je spíše morální svoboda, *in foro interno*, jak říkali Latiníci, tedy uplatňujete svou vnitřní svobodu.

Jiný hlas: Já jsem reagoval na tu věc, když hovořil o Rawlsovi, že on ospravedlňuje tu distributivní spravedlnost v tom, že když tam říká, že ta existence – jak tam uváděl ty příklady A a B, že jeden má 120, druhý má 100 – a že pro toho se stovkou je to správné jedině tehdy, když ta existence mu zaručuje, že by jinak měl méně.

Hejdánek: Ano, právě, že se tam jedná jenom o to...

Jiný hlas: ...on tam hovořil o té existenci, že je na tom lépe, a dával to do souvislosti s tím, že by měl jinak 90, a tak má 100. Zda tedy tím měřítkem je to, jestli bude mít víc peněz, nebo míň. Nakonec tam dochází k tomu, že se něco porovnává, a co se porovnává? Tak se porovnává, jestli bude mít víc peněz nebo míň, nebo to bude v nějakých hmotných statcích, nebo to bude v nějakém jiném uspokojení toho člověka?

Rozhodně se tam porovnává to, že ta existence na tom bude lépe, ale v jakém smyslu? Jedná se o porovnávání opravdu jenom peněz, nebo něčeho jiného?

Hejdánek: V daném případě pouze těch příjmů.

Jiný hlas: Takže to je čistě ten formalizovaný způsob.

Hejdánek: Ano. Na kterém se chce ukázat...

Jiný hlas: Well, he goes back to *Rawls's* distinction of different incomes, which can be justified only under the presupposition that within a different structure of society the less favorable individual would even get less.

Hejdánek: To je praktická věc.

Jiný hlas: And the question was, in which sense will be the more favorable or less favorable only as far the income is concerned or some other aspects of his social life are reflected as well.

Jiný hlas: No, here we are considering only distribution of goods, of course. Because the problem of distribution of positions in this society is also assumed by *Rawls* as an independent principle. I mean, it is a part of the definition of a good society that people, any people, can have any position in this society. I mean, there is no division between black and white, for example.

Jiný hlas: Soustřeďuje se to pouze na ten rozdíl těch příjmů, protože jinak ten model neuvažuje nějaké jiné rozdíly třeba mezi černými a bílými.

Jiný hlas: We are considering just the problem of distribution of goods, wealth. Goods and wealth in general.

Jiný hlas: Soustředíme se vlastně na úvahu o distribuci statků a bohatství.

Jiný hlas: We assume that all the people are equal in some way, equal rights and that sort of thing. That's a part of the first principle about freedom as I told you before. As I said, the just society for *John Rawls* rests on two principles of justice. The first principle is that every individual has the right of maximum of freedom which is compatible with the freedom of the others. Yes. And this excludes any discrimination.

Jiný hlas: Protože ten koncept *Rawlsův* spočívá vlastně na dvou takových základních principech. První princip je, že každý individuum v té společnosti požívá maximum svobody, pokud tedy neznamená omezení svobody druhých. To je pozadí. A pak je ten druhý princip, že je modelovatelná ta situace, že tedy ta distribuce té spravedlnosti, pokud se týče příjmů, a v jakých se uvažuje v případě difference.

Jiný hlas: I would like to stress that *John Rawls* thinks, as I said, that western countries, capitalist countries, more or less satisfy the principles of justice.

Jiný hlas: On se domnívá, že ty západní kapitalistické země v podstatě víceméně uspokojují tento model.

Jiný hlas: But this is just *John Rawls's* personal judgment. It's not the consequence of his theory.

Jiný hlas: A to je samozřejmě jen osobní názor. Není to konsekvence jeho teorie.

Jiný hlas: Someone could say: well, I agree with your principle, but I think that capitalist countries are not just because there should be, there could be a reduction in the differences, for example, which would not result in the worsening of the position of the less favored individual.

Jiný hlas: Někdo by mohl argumentovat následujícím způsobem, že já tyto principy přijímám, ale domnívám se, že v kapitalistických společnostech dokonce, kdyby došlo k redukci těch rozdílů, které se zdají být těmi principy ospravedlněny, tak přesto by se těm, kteří jsou na tom teď hůř, nedařilo hůř.

Jiný hlas: This is not a problem of morals or theoretical problem, it's a practical problem. It's an empirical problem, how do you judge the structure, real structure of capitalist society, how can you modify them, if you modify them, what it will happen *de facto*, in fact. It's not the moral or theoretical argument.

Jiný hlas: A to nesouvisí s morálním a teoretickým argumentem, protože je možno tu kapitalistickou společnost posuzovat podle jejich struktur, jak jsou změnitelné a podobně.

Jiný hlas: You could do the same for the socialist countries. You could say: is Russia, for example, in agreement with *John Rawls's* two basic principles of justice? Well, the first one, I think, no. But let me consider the second one.

Jiný hlas: A totéž je možno říct samozřejmě i zde v socialistické společnosti. Můžeme se ptát, jestli sovětské Rusko je v té druhé, podle toho druhého principu – v tom prvním tedy rozhodně ne – jestli je spravedlivé v tomto smyslu.

Jiný hlas: Even if there were just 10 % difference in income between different individuals, that society would be unjust according to *John Rawls* unless you show that the existence of this 10 % difference

makes the position of the second individual better than it would be without this difference.

Jiný hlas: Jestliže by tam byl třeba jen 10% rozdíl v těch příjmech, tak by ta společnost byla nespravedlivá za předpokladu, jestliže tato difference, ta desetiprocentní, kdyby byla změněna, tak by zhoršila ten stav těch méně příjmových.

Jiný hlas: I will guess what an argument of a socialist, a real socialist would bring in order to justify the fact that an engineer has 10 % more than a worker, for example.

Jiný hlas: Mohu se domýšlet, co by uvedl jako argument reálný socialista, když tedy má před očima tu třeba desetiprocentní rozdíl mezi inženýrem a dělníkem.

Jiný hlas: I think it's the same. I don't know if I'm wrong, but it's clear that we have to distinguish between the moral problem and the empirical problem.

Jiný hlas: Musíme rozlišovat mezi morálním problémem a tím praktickým problémem.

Jiný hlas: No, vzhledem k tomu chci říct, že v podstatě se nedá oddělovat ten jeden bod od toho druhého. Myslím tím, že ten člověk musí se chovat v podstatě tak, aby nezpůsobil těm druhým, jak to tam bylo, nějaké omezení té svobody. Jednak když on o tom mluví, omezení svobody, zase celé se to redukuje na to, co to je zase svoboda pro toho jednotlivce. Takže to taky v podstatě, ale to se může nechat vynecháno, ale že pokud bude uvažovat ten první bod, tak musí nějak do toho zahrnout i ten druhý bod. Nemůže pojednávat ten jeden bez toho druhého, protože ten druhý bod se rozpadá, ten nemá v podstatě žádný smysl sám o sobě. Ta distributivní spravedlnost, bude se mít líp nebo hůř, v podstatě jako ta otázka té svobody toho člověka a toho, kolik bude vydělávat. Někdo se bude mít líp tehdy, když třeba bude vydělávat míň a bude mít v tom prvním bodě třeba na tom jinak.

Jiný hlas: Of course, in his view, the two principles, the principle of freedom and the principle of distributive justice, are closely tied, cannot be separated. So, cannot be separated in that sense, that the principle of freedom just is conceived of as a background and the main problem, main point is the distributive justice as such.

Well, I don't know. Of course, nobody ever put in the question the first principle of *John Rawls*, it's quite trivial. The true problem about the *Theory of Justice* is the second principle. But they can't... No, nobody, nobody said that some individual must be less free than some other individual. The problem is exactly the true content of *John Rawls's* theory is exactly the second principle, the principle of differential... *Robert Nozick* would agree perfectly on the first principle, but not on the second principle. That's all.

Jiný hlas: Ano, ale když se hovoří o té svobodě toho jednoho člověka, že jeden nemůže být méně svobodný než ten druhý, tak je to ta svoboda pojímána opravdu jako jenom pro toho člověka samotného, nebo je zde dáno nějaké obecné kritérium, tak že se rozdělí ta svoboda každému stejně?

Jiný hlas: *I think his point is... yes, I first must discuss with him.*

Hejdánek: No, a v podstatě děláte největší šach s argumentem v tom, že se domníváte, že jakýkoliv pohyb v rámci toho druhého principu, to znamená změna té difference, vlastně ovlivňuje i okamžitě tu situaci v té oblasti první. To je to samozřejmé. To jsem chtěl právě říct.

Jiný hlas: *I think his point is... if we make then a practical step to determine how great should be the difference or how small should be the difference, that it inevitably has impact on the first principle. So it must, the first principle must always be involved in the discussion about the second principle. No, because the two principles are completely separated. You cannot establish a distribution of wealth or of goods which is made by violating the first principle. That's a precondition. First principle can...*

Hejdánek: On říká, že ne, protože nesmíte udělat žádnou změnu v rámci té distribuce podle druhého principu, jestliže by to mělo za následek zmenšení nebo tedy úbytek svobody.

Jiný hlas: *This is exactly Nozick's argument. Nozick says you cannot establish, enforce the second principle without destroying the first.*

Hejdánek: To je právě nejmocnější na tom *Nozickově* argumentu, který říká, že není možné ustavit cokoliv v rámci toho druhého principu, aniž by tím byla ohrožena ta svoboda, ten první princip. To jest on vlastně

popírá, že ta modelová distributivní spravedlnost je možná právě proto, že jakýkoliv praktický pokus ji distribuovat nebo tedy spravedlivě distribuovat znamená právě to, že to je podle jeho schématu předvídáno ohrožení toho prvního principu. Ale on to popírá. A ten argument se mi nezdá průkazným. Jiný hlas: Ještě Honza k tomu.

Ten Nozick se naopak hluboce mylí, protože pakliže v té části B, v té distribuci, není omezení, pak to má samozřejmě vliv na zmenšení svobody některých v té první části. To ten Nozick říká. To on říká. To říká. Při jakékoli praktické aplikaci té distributivní spravedlnosti...

Hejdánek: Já tomu rozumím taky tak. Vy mně rozumíte špatně. Já tvrdím opak. Je to známá věc. Já tvrdím pravý opak. Jestli chceš to říct...

Jiný hlas: Jasně, já jsem to chtěl taky a že to je přesně ono. Prostě náš systém podle těch předpokladů všeobecnějších je modelovaný. Ale protože svobodu nelze zcela potlačit, tak jeho fungování je nepředvídatelné. To všichni víme. Chtěl jsi to říct?

Hejdánek: Ne, budu pokračovat. To znamená, že není pravda, nebo já to řeknu ještě jinak. Po mém soudu ten Nozickův argument má vady, on je sofistický.

Jiný hlas: *In Hejdánek's view, the Nozick argument is false and sophistic.*

Hejdánek: A to v tom smyslu, že stejně jako jste odmítl marxistický argument Cohena...

Jiný hlas: *Equally as you have objected Cohen's argument...*

Hejdánek: ...že zaměňujete termíny, tak tady taky. Já ovšem neznám Rawlse, nebudu hájit Rawlse, ale Nozick předpokládá, že to modelování, to jest...

Jiný hlas: *...the assumption is that the patterning...*

Hejdánek: ...je cosi naprosto striktně daného a fungujícího mechanicky. Zároveň spravedlnost považuje za stav a vůbec neuvažuje o tom, že se spravedlnost především týká nikoliv stavu, nýbrž jednání. Neboť sám ten začátek se točí kolem distribuce, a to je jednání, nikoliv stav.

Jiný hlas: *...distribution, that is not a state but activity, action.*

Hejdánek: To znamená, že tady je dvojitý posun nebo dvojitá imputace významu toho, co to je spravedlnost, zaprvé, a co to je svoboda, to je druhá věc.

Jiný hlas: *There are two misconceptions: what is freedom and what is justice. Justice and distribution.*

Hejdánek: Spravedlnost a svoboda. Svoboda není stav. Stav je vždycky jenom produkt spravedlivého jednání. Naproti tomu svoboda není kvalita...

Jiný hlas: *Justice and distribution. Justice and freedom. Justice is no state. The state is a result of just action. In contrast with freedom, freedom is no quality...*

Hejdánek: ...nýbrž zase je to záležitost, způsob jednání.

Jiný hlas: *...of a man... it is a way how people act.*

Hejdánek: Z toho vyplývá, že ve své svobodě se lidé mohou řídit určitými principy. Společnost díky tomu, že jsou lidé schopni řídit své jednání určitými principy, je možná. To přijímá i Locke. Díky tomu, že jsou lidé schopni se řídit určitými principy při svém jednání, díky tomu je možná vůbec společnost.

Jiný hlas: *The society is generally possible only under the condition that people are able to orient themselves in their activities according to some principles.*

Hejdánek: *I ask if justice is not more a principle than a state, and that if it is true, then justice is acceptable for the people in such a way that they direct or they orient their lives, their activities according to this principle, it means according to justice. Then it is possible to think about the patterns of justice or patterns of just distribution and so on, in such a way that it is not necessary to coerce people and to deprive them of freedom, but only to formulate a model, to formulate a certain pattern which are more principles as directed lines of the next history. And of course, such a conception of justice, of freedom and of the activity of the people who are able to understand what justice is and apply justice in their activities, it is possible to have a society which has a patterned justice or patterned just social distribution without taking them their freedom.*

--- (1987-06-22 Angelo Maria Petroni - O distributivní spravedlnosti (2) [LVH183VA]_Kaz

a_cleaned.flac) ---

Jiný hlas: And this can why Rawls had this idea in my opinion, cannot be understood if one don't understand the idea of *affirmative action*, which was so important in the 1960s.

Hejdánek: On tomu takhle porozuměl, aniž by existovalo to pozadí toho, že vlastně to nějak souvisí, zapadá do těch *affirmative actions* té administrativy americké v těch šedesátých letech.

Jiný hlas: But it was a egalitarian tendency in this *affirmative action* in the 1960s. It was egalitarian, it was more egalitarian than before, but it was not egalitarian, that's the problem. The idea was to put all together on the same level before the race was starting in some way, to eliminate initial discrimination.

Hejdánek: Vlastně připomněl, že ovšem ty *affirmative actions* té vlády nebyly takovou jaksi egalitářskou, on říká ano, byly víc, ale přesto to nebylo, protože zůstávaly ty rozdíly. A ty jsou podstatné pro tu originální koncepci toho Rawlse, neboť on tvrdí, že ty rozdíly jsou spravedlivé. On je jaksi teoreticky ospravedlnil, že jsou nutné, spravedlivé i v morálním ohledu, protože kdyby byly ty rozdíly menší nebo jiné, pak by ti méně jaksi zvýhodnění byli na tom ještě hůř.

Jiný hlas: Of course *affirmative action* for the conservative is too egalitarian and for the leftist was too less egalitarian.

Hejdánek: Samozřejmě pro konzervativce i ty *affirmative*, pozitivní kroky té vlády v padesátých, šedesátých letech byly příliš egalitářské a pro tu levicu...

Jiný hlas: It's exactly as John Rawls's *Theory of Justice*. For the conservative is too much egalitarian, for the leftist is too in favor of differences of capacity.

Hejdánek: A to lze jaksi vlastně říct o té koncepci Rawlsově, ta je pro konzervativce příliš rovnostářská a pro ty levicové jaksi příliš konzervativní.

Jiný hlas: I think the parallel I'm making is really very strict, I think.

Hejdánek: Myslím, že ta paralela je velmi přísná nebo přesná s tou scénou těch *affirmative actions* v té minulosti.

Jiný hlas: This as far as what is why this has become so tremendously influent and important John Rawls's theory. We have some, I think, 100 books on that book. Yes, at least. It's crazy, the number of PhD thesis on John Rawls. Oh, you have more than 100 thesis on John Rawls, by far more.

Já bych se chtěl zeptat, v souvislosti s tím, že on sám tvrdil, že morální problém neexistuje, tak jsem se chtěl zeptat...

Hejdánek: Coming back to your argument that the moral aspect doesn't exist in a way.

Jiný hlas: On používá pojem spravedlivé společnosti, aspoň v té přednášce je jakýmsi centrálním pojmem. A jde o toto. Pro Rawlse, pardon, on tedy říká: spravedlivá společnost. První se stává základní otázkou to, jaký je účast lidí na bohatství.

Rawls's issue is the *just society*. Rawls's issue is a *just society*. Well, the *just society* is defined as the participation of the population of individuals on the wealth of the society.

Hejdánek: No, not just on that.

Jiný hlas: Moje otázka je, ta společnost a spravedlnost jsou určité širší pojmy než dílčí pojem bohatství. A tudíž, jak můžeme hovořit o společnosti jako spravedlivé a určovat ji tedy pouze jenom tím dílčím problémem, například jaký je účast lidí na tom bohatství?

He thinks there is a reduction of the problem of justice, because the society is not defined only by standard of wealth, of course. The society is a term which is richer and cannot be defined only by the term of wealth.

Hejdánek: Yes, but...

Jiný hlas: Zároveň s tímto souvisí, že když tedy on hovoří o tom prvním principu, tak on ho vymezuje tak, že ten první princip, to znamená, že maximální část členů společnosti je vybavena, říká, nejvyšší svobodou, která neomezuje ostatní členy. Která neomezuje, ano, samozřejmě. Ale že právě ve vymezení téhle svobody, to jako ukazuje samozřejmě na nedostatek i v tom, o čem jsem hovořil poprvé, že vlastně tam chybí třeba... to se týká jenom lidí a že tam není zahrnut svět, příroda. Že samotná třeba tahle

definice téhle svobody jako implicitně váže ekologické problémy, protože je to celé zaměřené na nějaké bohatství, účast lidí na podílu bohatství. Ale řekl byste, že jak ten druhý princip, ta distribuce těch statků bohatství, tak ten první princip v té Rawlsově koncepci jako by byl úplně formulován bez ohledu skutečně na etické a v podstatě obecné ekologické problémy.

Well, he thinks both principles in Rawls, which are without any respect to the ecological problems of the nature and so on. The distributive justice in his opinion seems to be occupied only with distribution of the goods of the wealth, but it's not referred to the surrounding of the society, that means of the nature and so on.

Hejdánek: In what sense?

Jiný hlas: Well, the goods could be produced at the cost of the nature, for instance. Can destroy the nature and the justice must be then considered and referred to the nature as well, and to our relation to the nature, because if this aspect is not considered, then injustice can be introduced in the society.

Hejdánek: I don't think this is injustice in the society. Eventually it could be injustice of this society against the nature if nature has a right.

Jiný hlas: If nature is destroyed, then individuals are destroyed.

Hejdánek: I think this is not the problem of justice, this is problem of survival. It's a different problem. It's not a problem of justice, you know. We have to mean what we mean by justice. Not everything is a justice.

Jiný hlas: But the moral aspect...

Hejdánek: Of course you can have a lot of moral problems which are not the problem of justice. The problem of love, for example. Many problems, moral problems, are not the problem of justice. There are just moral problems. Different. I am not surely problem of distributive justice.

Jiný hlas: I understand, but his view underlines the necessity to consider not only a limited perspective of the distribution of justice, because you can distribute the goods, you can distribute the wealth in the society and finally eventually destroy the whole society.

Hejdánek: But this just demonstrates that *just society* in the sense of Rawls can destroy themselves. But that's not... that's very unjust society.

Jiný hlas: Let me imagine this point. We are speaking about justice, distributive justice, and he says the moral aspect is involved because it underlines the necessity to consider the limited perspective of the distribution of justice. Because you can distribute the goods, you can distribute the wealth in the society and finally eventually destroy the whole society.

Tak já jsem tu námitku formoval tedy tak, že prostě ten koncept té distributivní spravedlnosti odhlíží, že i v ten první pohled odhlíží od toho, že je tu tedy ten svět, jak jsme naznačil, příroda, a že vlastně i tam, kde by mohl z principu dojít k spravedlivému rozdělení, že tam vlastně ta společnost může sama sebe destruovat, protože je toho použito na účet toho okolí, toho světa, přírody.

Jiný hlas: Let me imagine this situation. He would say that of course the moral aspect is there, a lot of things. I'm trying to say that it's a strange concept of justice when the result of just behavior is self-destruction. He says that Rawls would conclude that the society which will follow or perform the principle of distributive justice will destroy itself, but that it doesn't say anything about justice as such. On tvrdí, že samozřejmě ten morální aspekt tu je, celá řada věcí. Já se mu snažím říct, že je to potom nějaký podivný koncept spravedlnosti, když tedy vlastně výsledkem toho spravedlivého jednání je sebedestrukce. On řekne: „Tak pak by Rawls z toho uzavřel, že ta společnost, která skutečně bude postupovat nebo provádět ten princip té distributivní spravedlnosti, že sama sebe destruuje, ale že to o té spravedlnosti jako takové neříká nic.“

Jiný hlas: You can have a *slave society*, *slavery* for example, very unjust society, which is very respectful of nature.

Vezměme třeba otrokářskou společnost, která je velmi nespravedlivá, a přitom může být plná respektu vůči přírodě.

Jiný hlas: But I think the problem of the behavior of man in the regards of nature is a wonderful problem. It's probably, I don't know if it's a moral problem. It's a moral problem just as far as future generations are involved, in my opinion. It's a moral problem in that regard. It's a problem of justice for next generations.

On to tedy přesunul, že ta otrokářská společnost může být velmi nespravedlivá, přitom může být ohleduplná k přírodě, ale on by to chtěl formulovat tedy tak, že pokud by se ta spravedlivá společnost chovala bez respektu vůči té přírodě, tak ta morální otázka vzniká vůči té další generaci nebo dalším generacím, že tato má výslovně morální aspekt.

Jiný hlas: This is a moral problem and a problem of justice.

To je problém spravedlnosti a morální problém.

Jiný hlas: There are a lot of technical discussions about that. There are a lot of technical discussions if *John Rawls'* theory is compatible with the problem of justice between generations.

Například tam se v tom sborníku velice o tom diskutuje, například jestli ta *Rawlsova* teorie je slučitelná s morálním ohledem nebo s ohledem na příští generace.

Jiný hlas: So I think the problem of behavior of man in the regards of nature is a moral problem only in the respects where future generations are involved. Otherwise it's not a moral problem, it's another kind of problem, as we have a lot of political survival problems.

Morální problém je to jenom potud, pokud se to týká dalších generací. Pokud se to netýká, pokud to odhlédneme, pak je to spíš problém politického přežití.

Jiný hlas: I think so. We have a real moral problem if we consider future generations because we are using their resources in some way, so we have duties in that regard, it's obvious. So we can't just spoil nature.

Samozřejmě nemůžeme znečišťovat přírodu a podobně.

Jiný hlas: We are not only spoiling, but we are exploiting resources which were prepared by nature through millions of years and now our two, three, four, five generations exploit these resources and the next generations will have nothing. There is a wonderful statement I heard from a filosofo who said: „We must stop to think that we inherited the earth from the past. We just have taken it from the future generations.“

Jeden z těch filosofů říká: „Musíme přestat uvažovat tak, že jsme zdědili z minulosti ty zdroje, nýbrž vlastně my je krademe té příští generaci.“ Musíme obrátit tu perspektivu.

Jiný hlas: It's given to us for rent from the future generations. It's not our property.

Ona je nám dána do pronájmu těmi příštími generacemi. Není to naše vlastnictví.

Jiný hlas: This is, I think, a very serious moral problem. This is the *inter-temporal problem* as it is called technically. When you have not just a society composed of five persons, but you have also potential persons. And what is the correct rule amongst us could not be the correct rule when other persons, who of course have no voice, who don't cry yet...

To je velmi vážný morální problém. Ta pravidla, která bychom chtěli zavést v naší společnosti, ta jsou vlastně nesprávné myšlení, protože vycházíme z daného počtu lidí, ale přece jsou tu ještě ti další, kteří se narodí, kteří nemohou promluvit. A ta pravidla jsou tímto faktem, že jsou tu ještě další perspektivně, vlastně problematizována nebo modifikována.

Jiný hlas: And this requires, of course, a more universal point of view. We have to transcend our interests, our passions, and take a more universal, more *Kantian* in some way, point of view.

To samozřejmě vyžaduje daleko univerzálnější pohled. Musíme přesáhnout své zájmy, své potřeby a musíme zaujmout takový *kantovský* pohled.

Jiný hlas: *John Rawls* and these topics have plenty of different problems. I'm sorry, perhaps I reduced too much, I've taken a small point...

Víme, že je na pozadí té teorie *Rawlsovy* celá řada problémů a on samozřejmě zmínil jen několik málo.

Hejdánek: I think we can stop. The [nesrozumitelné] for persons who stayed, some of them have to start

very early morning, therefore it's so long, so excuse them. Well, it was a great pleasure to have you here, to be able to listen to your lecture. Thank you for it and we hope that in a historically short time you will come again.

Jiný hlas: I also much enjoyed and thank you very much. If you will accept me, I shall come again.

Hejdánek: Sure. And if perhaps it would be possible to recommend us to some of your Italian colleagues, we should be very glad if another Italian filosofo would come as well.

Jiný hlas: I shall recommend. I have also very good friends. He's a good Catholic and a good anti-communist in some way, but the only time he came there, he came invited by the *Academy of Sciences* to give a lecture. I think he will enjoy much more your seminar. I shall tell him that, I am sure.

Hejdánek: Well, thank you. Tak jsem si vzpomněl, že uvidíme zde rádi další nějaký italský *filosofy*, a on si vzpomněl na jednoho, který byl dost zklamán jaksi oficiálním způsobem v Akademii, ale že by se asi octl raději v našem semináři.

Well, in any case, we are very interested in the situation of Italian *filosofie*, and if it will be possible to send us some *bibliography*...

Jiný hlas: I shall tell you about... yes, for sure you will receive. As soon as I am going back to Italy, I shall buy that book and I shall send to Barbara Day in England. And from England, they will have their ways for letting you have the [nesrozumitelné] foundation.

Hejdánek: Oh, thank you very much, because it's necessary to know not only the French, English and German *filosofie*.

Jiný hlas: There is another Italian *filosofo* who is liking to come here, and Ludovít has spoken with him and I spoken with him. He's a *filosofo* of language. So probably it's possible next time you will receive some letters from *Jan Hus Foundation* for that man who will come here. He's a close friend also of Ludovít's.

But I shall send you that book. It's the book which is made for the Italian public for knowing Italian *filosofie*. So it's wonderful for you. It's a book of 200 pages, not very big, *pocket book*. 200 pages, 250, and there are about 10 or 15 *filosofi*, 15 leading Italian *filosofi* who are presenting their work. So it's the best you can have for having a certain insight, superficial insight, but enough for a nice panorama of the situation, what kind of studies are done.

But I think the problem with Italians is simply they don't know that this kind of seminars exist. I heard about these seminars from England, just because my contacts with England, not because my contact with the directors. I think really the only ones who have contacts with Czech people are Catholic Church people mostly. And unless you are not a member of Italian Catholic Church, as I am not, then it's difficult really to have contact. You can come here as a tourist probably, or invited by the *Academy of Sciences* if you meet some in the official way, but not in this more [nesrozumitelné] way.

Hejdánek: Many thanks once more and [nesrozumitelné].

--- (1987-06-22 Angelo Maria Petroni - O distributivní spravedlnosti (2) [LVH183VA]_Kazb_cleaned.flac) ---

Jiný hlas: Konstatuju, že podle *Ládi* se zdá, že slabost tohoto konceptu spočívá v tom, že redukuje svobodu na kvalitu, vlastnost člověka, redukuje aktivitu na stav a redukuje spravedlnost na stav také, na mechanickou záležitost.

Jiný hlas: *Well, it's a very complicated question for many problems. First, about the problem that society is kept together by principles the individual thought, which they obey.*

Jiný hlas: To je velice komplikovaná otázka z mnoha důvodů. Zprv, že by společnost byla držena pohromadě principy, které lidé si namlouvají, kterých jsou poslušni.

Jiný hlas: *And about the fact that justice is a property of the conduct of individuals and not a state of affairs.*

Jiný hlas: A že spravedlnost není stavem, nýbrž že je [nesrozumitelné] předpoklad, že spravedlnost je produktem jednání lidí a nikoliv *conduct*, jednání. Souvisí s jednáním lidí, nikoli se stavem.

Jiný hlas: *I agree entirely, but I think that if we accept the idea that justice is a property of the conduct of individual, I mean there is no state of things just and unjust, but there is just conduct and unjust conduct.*

Jiný hlas: Jestliže tedy vyjdeme z toho předpokladu, že tu je vlastně jenom spravedlivé nebo nespravedlivé chování lidí mezi sebou, nikoli spravedlivý stav...

Jiný hlas: *Then we cannot have distributive justice, because we can back to the idea of commutative or retributive justice. Let me take the example of the criminal code, Roman law for example, Anglo-Saxon common law.*

Jiný hlas: ...pak nemůžeme mít distributivní spravedlnost, vracíme se vlastně zpátky k představě nebo myšlence retributivní nebo komutativní spravedlnosti. Vezměme trestní zákon, římské právo...

Jiný hlas: *Anglo-Saxon common law or Roman law for example don't tell you what you concretely you have to do. It just tell you some general rules that you have to follow in order to be just, you as just and to have a just conduct.*

Jiný hlas: ...římské právo nebo anglosaské zvykové právo neříkají vám přesně, co máte konkrétně dělat. Jsou to pouze obecná pravidla, která je třeba respektovat, abyste byl vy spravedlivý a abyste se zachoval spravedlivě.

Jiný hlas: *For example, you cannot steal, you cannot kill people, you cannot impose frauds and so on. Fine, but if you take this general rules of justice, of just conduct, no, these rules don't define any just situation, any just distribution.*

Jiný hlas: Nemůžete krást, nemůžete zabíjet lidi, nemůžete podvádět a tak dále. Jestliže vezmete toto obecné pravidlo spravedlivého chování, tato pravidla nedefinují nějakou spravedlivou situaci nebo spravedlivou distribuci.

Jiný hlas: *Ten people can be perfectly just in their conduct and the results can be completely different. This is the argument by Friedrich von Hayek against the social justice. Hayek says justice is a property of individual conduct, not of state of affairs, of state of things. Justice is the property of individual conduct, not of state of things. Things are neither just nor unjust, men are just or unjust.*

Jiný hlas: Deset lidí může být naprosto spravedlivých ve svém chování a výsledky mohou být úplně rozdílné. To je argument Friedricha von Hayeka proti té distributivní spravedlnosti. Hayek říká, spravedlnost je vlastností individuálního chování, nikoli stavu věcí. Spravedlnost je vlastností individuálního chování, nikoliv stavu věcí. Věci nejsou ani spravedlivé, ani nespravedlivé, nýbrž chování lidí je spravedlivé nebo nespravedlivé.

Jiný hlas: *But according to Hayek, this means that you can say that a man is unjust, another man is unjust, but if all the men behave as just men, the final result can never be unjust.*

Jiný hlas: Podle Hayeka ovšem nemůžete říct, že jeden člověk je spravedlivý nebo nespravedlivý. Jestliže by se všichni chovali jako spravedliví, tak ten konečný výsledek nemůže být nespravedlivý.

Jiný hlas: *But this is exactly what distributive justice deny. This is the problem. Distributive justice says that it's unjust that someone for example has one and the other has one, or that someone has one hundred and I have one. The situation. Distributive justice is concerned with the justice of distributions, not with the justice of conduct.*

Jiný hlas: A to je právě to, co distributivní spravedlnost popírá. To je ten problém. Distributivní spravedlnost říká, že je nespravedlivé, že někdo má třeba jedno a druhý má sto. Distributivní spravedlnost se zabývá spravedlivostí rozdělování, nikoliv chování.

Jiný hlas: *We can understand the situation, the structure of the social life and so on, we can understand it as a sequel of just or unjust behavior and then we behave not according only according principles, but according the situation too, according the things and so on. And we behave just in an unjust situation if we change it to a more just situation. Why is it not possible to speak about just situations?*

Jiný hlas: Abychom rozuměli situaci, struktuře společenského života a tak dále, můžeme jí rozumět jako následku spravedlivého nebo nespravedlivého chování. Potom se chováme nikoliv jenom podle nějakých principů, nýbrž také podle situace, podle věcí, jak ta situace vypadá. Když je nespravedlivá situace, tak

spravedlivě se v ní chováme tím, že ji měníme ve smyslu větší spravedlnosti. Proč bychom nemohli mluvit o spravedlivé nebo nespravedlivé situaci?

Jiný hlas: *The problem is for speaking about just situations...*

Jiný hlas: Vždyť ta spravedlivá nebo nespravedlivá situace je také spolu-výsledkem nejenom našeho jednání podle nějakých principů a podobně, ale také našeho chování podle věcí, jak vypadá situace. Že když je nespravedlivá situace, tak spravedlivě se v ní chováme tím, že ji měníme ve smyslu větší spravedlnosti.

Jiný hlas: *This is the problem since Locke, I mean, how can we define just situations on the basis of just conduct and just principles? Personally I know no solution of this problem. Or you have rule and principle of just conduct, as Hayek, that's clear, or you have just state of things, but you have no bridge for passing, for going from just conduct to just situations. Putting together is paradoxical. You have no way to put them together. This is exactly the problem we have in political philosophy.*

Jiný hlas: To je ten problém od Locka. Jak můžeme definovat spravedlivou situaci na základě spravedlivého chování lidí a spravedlivých principů? Já osobně žádné řešení tohoto problému neznám. Buď máte principy spravedlivého chování, jako Hayek, nebo máte spravedlivý stav věcí, ale nemáte žádný most pro přechod od spravedlivého chování k té spravedlivé situaci. Jestliže je spojíme, tak docházíme k paradoxu. To je problém, který máme v politické filosofii.

Jiný hlas: *Nozick has taken the first way, according to Nozick a just state of things is just a description for a sum of just actions. What is a just distribution for Nozick? It's nothing but the fact that all the individuals behave in a just way.*

Jiný hlas: Nozick si zvolil tu první cestu. Podle Nozicka je popis spravedlivého stavu jediným aspektem spravedlivého chování. Podle Nozicka zase ta distributivní spravedlnost je to, že se všichni lidé chovají spravedlivým způsobem.

Jiný hlas: *What does it implicate? It implicates a certain behavior under certain conditions and in connection with these conditions. The problem, if you take the Nozick-Locke argument, which is Locke argument, the condition... there are no situations, you have just actions.*

Jiný hlas: Což ovšem implikuje určité chování za určitých podmínek. Ten problém, vezmeme-li Nozick-Lockův argument, vlastně Lockův argument, pak tam nejsou žádné situace, jsou tam jenom činy.

Jiný hlas: Máte tam jenom jednu situaci, a to je ta původní situace, kde nikdo nevlastní půdu a lidé se jí zmocňují. Chci zdůraznit, že všechno, co v politické filosofii doposud máme, jsou teorie o spravedlivosti jednání, anebo teorie o spravedlivosti situací. Neznám jedinou teorii, která by tyto dvě věci dokázala uspokojivým způsobem propojit. Teorie Johna Rawlse se o to pokouší, ale výsledek je paradoxní, protože spravedlnost jednání se může dostat do objektivního rozporu se spravedlností situace. A to nelze překlenout, v tom je hlavní problém Rawlsovy politické filosofie.

Rozumím vám a myslím, že máte pravdu, když zdůrazňujete jádro tohoto problému, ale kdybych vám měl odpovědět na základě současné anglosaské politické filosofie, musím říci, že zatím toto propojení chybí. Je to ten starý spor mezi Thomasem Hobbesem a Johnem Lockem. U Hobbese jde o spravedlnost situace a u Locka o spravedlnost jednání. John Rawls je zastáncem smluvní teorie a v tomto smyslu je hobbesiánem, jde mu o spravedlnost situace. Na druhé straně je v mnoha ohledech následovníkem Locka, například v otázce svobody. A tak se snaží vytvořit teorii, v níž by pomocí dvou principů spravedlnosti došlo ke smíření mezi jednáním a situací. Je tam však příliš mnoho obtíží a podle mého názoru se mu to nepodařilo. Je to sice silný pokus, ale není to řešení.

Hejdánek: Totiž já bych se chtěl vrátit k tomu Nozickovi, tam je to úplně transparentní, jak to jde proti sobě, velmi jasně. On tam má ten propracovaný argument, že jestliže je pravda, co říká Rawls, že jakékoli modelování poškodí to maximum svobody...

Jiný hlas: *...that patterned distributive justice means, as a result, the diminishing of freedom.* Pak tedy platí, že ta modelová distributivní spravedlnost znamená v důsledku zmenšení svobody.

Hejdánek: ...pak platí i opak. Jakékoli nemodelování přináší maximum osobní svobody a přináší ještě víc.

Jiný hlas: *Even any non-patterned distribution... No. The problem is, Nozick says it is a necessary, not a sufficient condition. I mean, a non-patterned distribution is a necessary condition for actions being free. A non-patterned distribution is a necessary condition, but it is not a sufficient condition. Your argument would be true if that was necessary and sufficient, but it's not. Of course, you can have unpatterned distribution which is extremely in contrast with individual freedom of action. Take this: take this principle of justice: a situation is just if any people who meet another fellow in the street try to kill him. Well, this principle of justice is unpatterned, because I don't know what will be the result of this. But it imposes a behavior on individuals, and so the action of that individual is not free in that case, if the model must be valid. Should the individual decide to not kill the other, the situation would be unjust.*

Jakékoli nemodelování... ne. Problém je, že Nozick říká, že to není dostatečná podmínka. Nemodelovaná distribuce je nutnou podmínkou pro to, aby akce byla svobodná. Nemodelovaná distribuce je nutná, ale nikoli dostatečná podmínka. Váš argument by byl správný, kdyby tam šlo o nutnou a dostatečnou podmínku, ale tak to není. Samozřejmě můžete mít nemodelovanou distribuci, která je v naprostém rozporu s individuální svobodou jednání. Vezměme tento princip spravedlnosti: situace je spravedlivá, jestliže lidé, když potkají někoho druhého na ulici, se ho pokusí zabít. Tento princip modelové spravedlnosti je samozřejmě... já nevím, jaký bude výsledek skutečný. Ale vkládá to na ty jednotlivce určitý typ jednání. Jestliže by tento model měl být platný, pak tedy ti jednotlivci nejsou svobodní. Jestliže se ti jedinci rozhodnou, že nezabijí ty druhé, pak situace bude nespravedlivá.

But you identify now what is just and what is against the law. Ale vy teď ztotožňujete to, co je spravedlivé, s tím, co je proti zákonu.

No, I say just killing in the street, but kissing in the street is the same. I mean, you can have... what is just, it is necessary to impose some patterns of acting justice. It's something different, it's not dependent from some bodies in the society who are passing laws. Ne, já říkám zabíjení na ulici, ale líbání na ulici je totéž. Totiž abyste měli to, co je spravedlivé, je nutné vkládat nějaké modely. Je to něco jiného, není to závislé na nějakých orgánech ve společnosti, které vydávají zákony.

Jiný hlas: *Well, but why should I not be free, yeah, if I should kiss?*

Hejdánek: *Because you are obliged to show them, otherwise the situation...*

Jiný hlas: *In which sense?*

Hejdánek: *Obliged but not coerced.*

Jiný hlas: *No, this is obvious. If I am obliged, it doesn't mean that I stop to be free.*

Hejdánek: *No, but this is very... no, no, no. This is the different problem. If you make a difference between coercion and obligation, this is completely... we are going to speak about what freedom is.*

I think we don't need... I mean, we need to discuss what freedom is, but this is a different problem. The point is that in order to establish the relationship between distribution, permanent distribution or distributive justice in general and freedom, I think we have to assume just a very low sense of freedom. I mean, of course you can... if you accept the idea that we can be coerced by being free in the same time. Well, this could be an interesting idea of freedom probably, but it has very few to do with the debates we are dealing with.

Jiný hlas: *Vlastně ten základní problém podle něho spočívá v tom, jak určíme ten vztah mezi svobodou a tou modelovou distributivní spravedlností. Samozřejmě on jeho důraz je na tom, že není potřeba nějak do hloubky rozebírat, v čem vlastně ta svoboda spočívá, to se mu zdá, že je známý. V tom je ten problém podle něho.*

To sofisma v tom spočívá.

Hejdánek: *A ta spravedlnost je naprosto formalizovaná.*

Jiný hlas: *In this kind of discussion we take something very similar to a negative freedom. So I could guess it's very similar to don't have, don't be coerced to do things. That's all. I mean you can be free in some sense of freedom even if you are coerced, probably. But in that case we include as a necessary condition in the concept of freedom to not be coerced. This is what de facto is assumed by all these authors, from*

Rawls, from Nozick. The fact to not be coerced is a necessary condition, at least necessary condition of freedom.

Všichni tito Rawls i Nozick předpokládají, že ten koncept svobody znamená, že není člověk nucen něco udělat. Zatímco tady v té diskusi mezi Láďou a jím se zdálo, že dokonce by teda ta svoboda měla být chápána jako nějaká obligatorní nebo...

Hejdánek: Ne, ne, ne, ne, to bylo nepochopení.

Jiný hlas: Já vím, já vím, jemu se to tak zdálo. *Of course, if you take the positive freedom, problem is completely different.*

Jestliže ovšem začneme uvažovat o pozitivní svobodě, pak je ten problém úplně odlišný. *Problem is completely different because if you say that: well, I'm free, I'm free only if I can do things, de facto, in fact, then of course we are in completely different problem.*

Jestliže teda začneme uvažovat o svobodě tak, že jsem svobodný jenom tehdy, když dělám, když jednám, tak to je úplně jiná situace. *Yes, of course the basic idea of freedom we are dealing with is negative freedom. But this is important also because as you know, negative freedom is a necessary condition for positive freedom, at least as from Isaiah Berlin we learn.*

Ta negativní svoboda je základní podmínkou pro tu pozitivní svobodu, ovšem v té debatě, v té analytické, teda v té filosofické politické filosofii asi v pozadí stojí spíš to pojetí té negativní svobody. *Perhaps negative freedom is not enough, but is necessary.*

Samozřejmě ta negativní svoboda nestačí, ale je nutná. *And this is the point. And this is the point: is any distributive justice destroying the negative freedom?*

A to je ta otázka právě, jestli tedy jakákoliv distributivní spravedlnost ruší nebo podlamuje tu negativní svobodu. *Positive freedom... you know, this is the important point because at least negative freedom is necessary for positive freedom.*

A je to taky důležité, že prostě pro teorii distributivní spravedlnosti je důležitá tady ta negativní svoboda. *This is the point at issue. I mean, in order to be free, to be positively free to exchange my cup of tea with this sandwich, I must have my de facto, in fact, my sandwich and my cup of tea. But in order to be positively free to exchange that, I must be negatively free from doing that. I must be formally free from doing that as a necessary condition.*

Tak samozřejmě k té pozitivní svobodě, kterou tady on znázorňuje na tom příkladě, že vyměníte šálek čaje za ten sendvič, tak k tomu samozřejmě potřebujete předem mít tu negativní svobodu, totiž to neudělat. *If I am not negatively free from coercion in doing that exchange, even if I have in fact positively that sandwich, I am unfree.*

Takže já nejsem negativně svoboděn od toho násilí, toho nucení, že bych musel to učinit pozitivně, tak i kdybych pozitivně získal, nabyl tady ten sendvič, tak nejsem vlastně svoboděn. *And this is the problem of freedom. Of course, we assume a sense of freedom very, very simple, very, very trivial in some way. As negative freedom is very simple.*

Samozřejmě ta negativní svoboda je velmi jednoduchá až triviální a to je přece to, co je předpoklad v pozadí. *Is not a sufficient sense, is not a sufficient meaning, is very, very trivial, but is necessary.*

Není dostatečná, je velmi triviální, ale nutná. *You cannot conceive political freedom without negative freedom.*

Nemůžete koncipovat tu pozitivní svobodu bez té negativní. *And this is the interest of this kind of debates. Even if we know very well that even if we had solved this kind of problems, we shall have all plenty of problems about true freedom, how true freedom exercises and what true freedom is.*

A v tom je ten zájem o tyhle diskuse, protože i kdybychom je vyřešili, tak zbývá ještě obrovská problematika té pravé svobody.

Hejdánek: Excuse me, one point more. *I think that this distinction between negative and positive freedom is to a high degree formal. We have to realize that neither our systems here in the East, even if they are able to reduce our negative freedom, they are not able to reduce completely or to zero our positive*

freedom. And therefore, even if we represent a society which is observed as extremely patterned, it is unpredictable in which way it would go.

Therefore I think that it is not only so that the negative freedom is a presupposition of positive freedom, but also the positive freedom is a certain, if not presupposition, it's a way [nesrozumitelné]

Jiný hlas: how to gain more negative freedom.

Jiný hlas: Souhlas s tím, že by pouze negativní svoboda byla předpokladem té pozitivní, ukazuje na něco formálního v naší společnosti. I když je do značné míry modelovaná a negativní svoboda omezená, tak přesto právě prostřednictvím těch pozitivních svobodných aktů lze tu negativní svobodu dokonce i zvětšit. Nedá se to předvídat, jak se vyvíjí společnost, ani ekonomicky se to nedá předvídat. Z toho vyplývá, že redukce té pozitivní svobody není možná až pod nulu, a to znamená, že díky té pozitivní svobodě, kterou lidi ještě mají, když ji naprou správným směrem, můžou posílit tu negativní svobodu. Takže to je i obráceně.

Jiný hlas: I agree, I agree, but I think in that case you are going from the level of *analytical distinction* to the level of reality. From the purely analytical point of view, you cannot be positively free to meet there unless you are not negatively free in the sense that nobody is preventing you physically from going in the room. So your positive freedom to meet and speak is grounded on the negative freedom that no soldier is guarding your entry.

Jiný hlas: Souhlasím, ale v tomto případě jdete z roviny analytické *distinkce* do té roviny reálné. Z čistě analytického pohledu nemůžete být pozitivně svobodni se setkat, ledaže byste byl negativně svobodni v tom smyslu, že tu není nikdo, kdo by vám fyzicky zabránil vstoupit do místnosti. Takže ta pozitivní svoboda je vlastně podmíněna tím negativem, že tu není nikdo u vchodu.

Jiný hlas: But I entirely agree with you that this is quite trivial and that negative freedom as the lack of *coercion* can be the result of a positively exercised freedom, just because you are acting. As a consequence of your free action, a positive free action which is made in contrast with some authority of course, then you can get some negative and higher level of negative freedom. You have less, you are less oppressed by someone else, you have less *vincula*.

Jiný hlas: Ale já s vámi naprosto souhlasím, že to je triviální a ta negativní svoboda jakožto nedostatek toho přinucení může být výsledkem toho pozitivního výkonu svobody. Právě proto, že jednáte, v důsledku vaší svobodné akce a pozitivní svobodné akce v kontrastu s určitou autoritou, můžete dosáhnout toho, že jste předmětem menší oprese, máte slabší pouta.

Jiný hlas: This because of course you have degrees of positive and negative freedom. This is the important thing. We have not absolutely negative freedom or absolutely positive freedom. Not even in England they have absolutely negative freedom from *coercion*. The problem is exactly this dialectic between negative and positive freedom, as negative freedom can enforce positive freedom and our positive freedom can go in favor of negative freedom.

Jiný hlas: To je vlastně na bázi těch stupňů do té negativně-pozitivní svobody, nemáme žádnou absolutní. Ani v Anglii nemají absolutní negativní svobodu. Problémem je právě tato dialektika mezi negativní a pozitivní, ta negativní může posílit tu pozitivní a zase ta pozitivní může zvýšit úroveň té negativní.

Jiný hlas: Já jsem měl jenom takovou malou otázku, když se mluví o tom šálku s tím sendvičem a když mluvíte taky o tom, že člověk má dělat svobodně, nebo prostě bez jakéhokoli donucení, tak jaká, zase tam vzniká ten samej problém. Ten člověk může vyměnit ten šálek za ten sendvič buď, že má zrovna chuť na ten sendvič a vyměňuje to svobodně, ale na druhou stranu ten člověk ten šálek vymění, protože má hlad a vymění ho taky svobodně, ale je k tomu nucený. Tak kde je ta míra toho donucení toho člověka? Hejdánek: No, tohle není donucení. To se nepovažuje... to není politické donucení. To je prostě, že má hlad, to je totéž, jako když má na to chuť.

Jiný hlas: This point is relevant. Different motives which can work when a cup of tea and sandwich are in exchange. I don't take the example of a cup of tea or of sandwich as a serious example, it's just an example. But you can exchange something else either because you would like to eat a sandwich, or you

haven't had anything to eat for two days, you are hungry and you need it. There is a huge number of possibilities under the conditions under which this exchange can happen. What I would suggest is just to remind a famous statement by Isaiah Berlin. Isaiah Berlin was writing at the beginning of the sixties, when in Egypt people, Egyptian *peasant*, were very poor. Now too. And Isaiah Berlin said: for the Egyptian *peasant*, the problem of freedom, the value of freedom is not a value at all. He has no interest in freedom, he prefers food. But this doesn't mean that the freedom for an Egyptian *peasant* is anything different from freedom for Rockefeller. Of course, for someone freedom could be of no interest if you are hungry, you just want your sandwich. But this doesn't mean that for you freedom is something different. You are free or unfree in the same way as Rockefeller. But the problem is that freedom is interesting for Rockefeller, is not interesting for you. I would like to make a parenthesis at this point. When we are speaking about all these kind of topics, John Rawls, Nozick, Cohen, Dworkin, we are speaking about advanced capitalist countries.

Jiný hlas: Ty různé motivy... neberte ten příklad s tím čajem příliš vážně, je to jenom příklad. Můžete vyměnit něco jiného buď proto, že chcete ten sendvič, nebo že jste dva dny nejedli. Je tu obrovské množství možností. Co bych navrhl, je jenom připomenout slavný výrok Isaiy Berlina o egyptském sedlákovi, který byl velmi chudý. Teď taky. A Isaiah Berlin říká, že pro egyptského sedláka hodnota svobody není hodnotou, nemá o ni zájem, dává přednost jídlu. Ale to neznámá, že by se lišila ta svoboda egyptského *fella* od svobody Rockefellera. Samozřejmě pro někoho ta svoboda stojí mimo zájem, protože je hladový a chce jen ten sendvič. Ale to přesto neznámá, že by svoboda pro vás byla něčím odlišným. Jste svobodný nebo nesvobodný úplně stejně jako Rockefeller, jen je v tom rozdíl zájmu. Já bych vložil závorku, když mluvíme o všech těchto tématech, John Rawls, Nozick, Cohen, Dworkin, mluvíme o rozvinutých kapitalistických zemích.

Jiný hlas: It's obvious that the general frame is a capitalist frame.

Jiný hlas: Je jasné, že tento obecný rámec je kapitalistický rámec.

Jiný hlas: We are discussing about just distributions amongst levels of wealth where just very few people are outside this level of wealth.

Jiný hlas: My diskutujeme o distributivní spravedlnosti ve společnosti, kde jenom nepatrná část lidí je vyřazena s ohledem na své majetkové poměry.

Jiný hlas: Should you do a theory of distributive justice or undistributive justice for Rwanda-Burundi...

Jiný hlas: Jestliže bychom tuto teorii přenesli třeba do Rwandy-Burundi...

Jiný hlas: ...of course that would be completely different.

Jiný hlas: ...tak by to bylo zcela jiné.

Jiný hlas: Not because the freedom is not the same for the peasant in Rwanda-Burundi...

Jiný hlas: Ne proto, že by svoboda nebyla tatáž pro ty sedláky tam...

Jiný hlas: ...but because the urgency of freedom or what is just distribution could be is completely changed by the different conditions.

Jiný hlas: ...ale protože ta naléhavost svobody, co tedy znamená spravedlivá distribuce tam, je úplně v jiné situaci.

Jiný hlas: A strong critic of John Rawls was called Daniel Bell, he's an American sociologist.

Jiný hlas: S ostrou kritikou Rawlsovy teorie přichází z Ameriky Daniel Bell, americký sociolog.

Jiný hlas: Daniel Bell, he was a socialist in the sixties, one of the most famous American socialists, and after he became a conservative.

Jiný hlas: Daniel Bell byl v šedesátých letech nejznámějším americkým socialistou a pak se stal konzervativcem.

Jiný hlas: When he defined the John Rawls theory as the a theory which can work only in post-industrial societies.

Jiný hlas: On říká, že tato teorie Rawlse může být účinná, funkční jediné v poindustriální společnosti.

Jiný hlas: Where all the basic problems of wealth have been resolved.

Jiný hlas: Kde všechny základní problémy bohatství byly vyřešeny.

Jiný hlas: And you have just to share, just the problem of distributive justice of sharing on luxury in some way.

Jiný hlas: Kde zbývá jenom problém spravedlivého rozdělení luxusu v jistém slova smyslu.

Jiný hlas: Not on food but on watches or dresses or cars or houses.

Jiný hlas: Ne na potravinách, ale na hodinkách, šatech, autech a domech.

Jiný hlas: This is the problem, I think this is where Bell is right in some way.

Jiný hlas: To je ten problém a v tomto má Bell do jisté míry pravdu.

Jiný hlas: If you make thought experiments and you say what it would happen if one is hungry has nothing and the other has all, is this just or unjust?

Jiný hlas: Jestliže si vymyslíte problém, co tedy nastane, když jeden bude mít všechno a ostatní nic, je to spravedlivé, nebo nespravedlivé?

Jiný hlas: Well, this is an unjust situation, obviously an unjust situation. But we are not discussing about such limit cases.

Jiný hlas: To je samozřejmě nespravedlivá situace, ale my nediskutujeme o těchto mezních případech.

Jiný hlas: We are discussing about societies where the basic needs have been solved.

Jiný hlas: My diskutujeme o společnosti, kde ty základní potřeby byly vyřešeny.

Jiný hlas: And we have to discuss only on the leisure in some way, on the higher levels of wealth, how to distribute in a just or unjust way, if any just way exists.

Jiný hlas: A musíme se zabývat tím, jak spravedlivě nebo nespravedlivě rozdělovat ten majetek, to pohodlí.

Jiný hlas: Because I think, I think it's true that moral problems don't exist *in vacuo*.

Jiný hlas: Morální problémy neexistují ve vakuu.

Jiný hlas: Moral problems are referred to some legal moral structures and economic structures.

Jiný hlas: Morální problémy jsou vztaženy k právním, ekonomickým strukturám.

Jiný hlas: I think so, and typically the problem of distributive justice cannot be solved *a priori*.

Jiný hlas: A ten typický problém distributivní spravedlnosti nemůže být vyřešen *a priori*.

Jiný hlas: This is my opinion. There is no formal way, even if a principle of distributive justice would exist. I don't know if distributive justice is a true concept.

Jiný hlas: To je můj názor. Neexistuje žádný formální způsob, i kdyby tento koncept distributivní spravedlnosti existoval.

Jiný hlas: But let me assume that someone will be able to find a nice concept of distributive justice.

Jiný hlas: Ale řekněme, že někdo najde takový pěkný model.

Jiný hlas: Well, I think it would be completely ridiculous to think that that concept is good for medieval China, for Rwanda-Burundi and for contemporary Switzerland.

Jiný hlas: Bylo by směšné se domnívat, že tento koncept by byl správně použitelný pro středověkou Čínu nebo Rwandu-Burundi nebo moderní současné Švýcarsko.

Jiný hlas: It's a moral issue of course, but it's a moral issue on a factual background.

Jiný hlas: Je to samozřejmě morální záležitost, ale je to morální záležitost na konkrétním pozadí.

Jiný hlas: Of course this means that we are doing more political *philosophy* rather than a moral *philosophy*.

Jiný hlas: Zabýváme se spíše politickou filosofií nežli morální filosofií.

Jiný hlas: But the final result then, what is the value of this pattern, let's say, of starting with the difference between the various income levels, if this theoretical pattern cannot be applied to a concrete situation?

Jiný hlas: Ale konečný výsledek, jaká je cena tohoto modelu rozdílů mezi různými úrovněmi příjmů, jestliže tento teoretický model nemůže být aplikován na konkrétní situaci?

Jiný hlas: I think not, you cannot apply. Philosophy can never be applied. And when it's applied, it's very

bad results.

Jiný hlas: Myslím, že nemůže. Filosofie nemůže být nikdy aplikována. A když je aplikována, mívá to velmi špatné výsledky.

Jiný hlas: I think it's to have philosophical ideas and principles as a guide for judging the practical action.

Jiný hlas: Ta filosofická teorie je takovým vodítkem k posuzování praktických jednání.

Jiný hlas: Of course your political action will be completely different according to if you think that something similar to distributive justice exists and it is just, or not.

Jiný hlas: Samozřejmě vaše politické jednání bude naprosto rozdílné podle toho, jestli budete přesvědčeni, že existuje něco takového, jako je ten model distributivní spravedlnosti, anebo ne.

Jiný hlas: I think this is a good guide.

Jiný hlas: Je to dobré vodítko.

Jiný hlas: In some way, John Rawls is an original thinker.

Jiný hlas: V jistém ohledu je John Rawls originální myslitel.

Jiný hlas: But in another sense it's very clear that John Rawls is the result in some way of what in America was called in the fifties and sixties *affirmative action*.

Jiný hlas: Samozřejmě na druhé straně je jasné, že John Rawls je výsledkem toho, co se v padesátých a šedesátých letech nazývalo ve Spojených státech *affirmative action*, jednání nebo *affirmative action*.

Jiný hlas: That was the label used by American administrations for indicating policies which tried to reduce the difference amongst individuals, especially differences between blacks and whites and so on and so forth.

Jiný hlas: To byla nálepka používaná americkými vládami pro označení takové politiky, která se snažila redukovat rozdíly mezi jednotlivci, zvláště rozdíly mezi bílými a černými a tak dále a tak dále.

Jiný hlas: And you know, *A Theory of Justice* can, as previously published works by John Rawls, are clearly strictly related to this idea of the state which must intervene in the process in order to establish some kind of *just distribution*.

Jiný hlas: I dřívější práce Johna Rawlse jsou závislé na tomto konceptu státu, který intervenuje, aby zabezpečil spravedlivou distribuci.

Jiný hlas: But of course the problem is not... is not *egalitarianism*. That's the main point. Rawls thinks that *distributive justice* exists and it is fundamental, but is not an *egalitarian*. This is the originality of John Rawls. Would he have been a pure *egalitarian*, and all people must be equal in income and wealth...

Jiný hlas: Ale samozřejmě ten problém není *rovnostářství*, to je ten hlavní bod. Rawls se domnívá, že *distributivní spravedlnost* existuje a je fundamentální, ale to neznamena *rovnostářství*. To je ta originalita Johna Rawlse. Kdyby byl čistý *rovnostář* a tvrdil, že všichni lidé mají mít stejné příjmy a tak dále...

Jiný hlas: A lot of people have said that, but no.

Jiný hlas: No, kdyby byl takový *rovnostář* a tvrdil, že všichni lidé mají mít stejné příjmy, tak to si říká spousta lidí.

Jiný hlas: The wonderful and original point, I think, which makes his success, enormous success in America, was the idea to put together *justice in distributions*...